

VARVET

J R S K

Around the World

www.jrsk.org

Klubbträffar

Radio

Tema

Återblicken

Referenslitteratur

Flaskpost från

Lovina, Blue Marlin, Lindisfarne & Crusader

Ordföranden har ordet

Nu är hösten här igen.

Vi i familjen Jarde har testat vår nyinköpta Chiquitita lite grann längs Bohusläns kust. Vi tror att detta kan bli vår drömbåt även om det återstår en hel del arbete innan vi får henne som vi vill ha henne.

Nåväl, nu lite styrelse information. Kassören har fyllt förrådet med tröjor och vi har även tagit fram en pikétröja som alternativ till våra T-shirts.

Webbmakaren har mycket intressanta idéer om medlemssidan. Den är lite tunn för närvarande men kommer att ha mycket information att delge er när han fått slita lite med den.

Heléne Hurtig (webbisens andra hälft) stöttar redaktionen med framtagning av tidningen. Styrelsen tycker därför att hon bör ingå i redaktionen för att förenkla deras arbete. Hon har tackat ja till detta.

Avslutningsvis vill jag uppmana alla idékläckare att kontakta mig. Vem som helst av er kan bidra till att en studiecirkel startas eller en trevlig klubbafton blir av.

Värma seglar hälsningar
Björn Jarde

I Styrelsen

Ordförande

Björn Jarde
Hällskriftsgatan 24A
417 26 Göteborg
031-225207, 0703-123746
ordforande@jrsk.org

Vice Ordförande

Tommy Hellberg
Bärnstensvägen 3
471 60 Myggenäs
0304-661954
v_ordforande@jrsk.org

Kassör

Håkan Hansson
Uppegårdsvägen 1
426 69 Västra Frölunda
031-297571, 0703-63 03 88
kassor@jrsk.org

Sekreterare

Stefan Axelsson
Lomgatan 3
426 69 Västra Frölunda
031-693388, 031-3224192
sekreterare@jrsk.org

Suppleanter

Lars Ivarsson
031-295601, 0706-740318

Björn Runmalm
031-936436, 0705-334262

Klubbmästare

Lena Jensen
031-447757, 0707-447757

Britt Johansson
031-875737, 0707-523417
klubbmastare@jrsk.org

I Redaktionen

Redaktionens e-mail adress är:
varvet@jrsk.org

Anders Alfredson
Skattegårde 13
443 38 Lerum
0302-10129, 0702-881036
anders.alfredson@telia.com

Thorkel o Inga Wingfors
Diamantvägen 10
437 32 Lindome
031-990565, 0703-228386
wingfors@delta.telenordia.se

Mats Wängdahl
Billdals Hagenväg 15
427 37 Billdal
031-912652, 0703-281900
matsw@mailbox.calypso.net

Erland Johansson
Djäknegatan 10
431 41 Mölndal
031-873969, 0705-873969
erland.johansson@space.se

Webmakare

Bosse Niklason
Ludde Gentzels väg 15
435 42 Mölnlycke
031-3381533, 031-7091009
webmakare@jrsk.org

Tidningen Varvet

utkommer fyra gånger per år.

Månad	Senaste datum för material
Mars	15 Februari
Juni	15 Maj
September	15 Augusti
December	15 November

Kassören informerar

Medlemsavgift år 2005:
250 kr / besättning

Flaggor 325:- / st
(endast för jorden runtare)

Vimplar 100:- / st

Dekaler 25:- / st

Klubb nålar 35:- / st

T-shirt 50:- / st

(ange storlek; M, L, XL, XXL)

Betalningsmottagare:

Jorden Runt Seglar Klubben

Plusgironummer: 37 94 16-1

Övriga Adresser

pryltorget@jrsk.org

frageforum@jrsk.org

adressandring@jrsk.org

matrikeln@jrsk.org

info@hannabythebay.com

Innehållsförteckning

Redaktionens sittbrunn	4
Radiospalten	6
Kommande aktiviteter	8
Till minne av	9
Studiecirkel i spanska	9
Tillbaka i ekorrhjulet	10
Nya medlemmar	13
Referenslitteratur	13
Återblicken	14
Långfärdsseglartips	16
Webbarna	22
JRSK lots	23
Hanna på Trinidad	24
Flaskpost: Lovina	25
Båtarna på haven	26
Flaskpost: Lindisfarne	31
Flaskpost: Blue Marlin	35
Flaskpost: Crusader	38

Sett från redaktionen sittbrunn

Det finns många möjligheter att segla runt någonting. En del seglar runt jorden, endel seglar runt södra Sverige och går genom Göta kanal. Det sista har vi på Tips III gjort några gånger och speciellt Göta kanal Cia 10 gånger, och då har det gällt att gå den kortaste vägen mellan Vänersborg och Sjötorp. Därför beslutade vi att denna sommar segla runt Vänern

På vägen upp till utgångspunkten Vänersborg hämtade vi i Lilla Edet upp två pojkar 8 och 11 år, våra barnbarn. Dessa skulle vara med oss en vecka.

Vi hade bestämt oss att segla runt Vänern motsols p.g.a. att sträckan Vänersborg – Kållandsö kan vara rätt jobbig i sydvästlig vind, vilken är den mest rådande vindriktningen. Dock var det inte denna vind då vi lämnade Vänersborg. Det var ingen vind alls och otroligt varmt. Vi gick till Dalbergså på Väterns västsida och badade från båten flera gånger. Bra med sötvatten, inga maneter. Hamnen ligger ett stycke in i en å och omges av vass.

Dagen därpå gick vi över till Ekens Skärgård. Angöringspunkt är Navens fyr. Ingen vind och bad varje timma..

Vi lade oss för ankar ett stycke in och firade vår bröllopsdag och fiskade och badade. Nästa hamn var vid Läckö slott, där vi inhämtade lite historia och kultur. När vi lämnade Läckö för att segla till Årnäs, en liten hamn norr om Hällekis, var det äntligen sydvästlig vind ca 7 m/sek. Under denna färd bar skepparen sig fumligt åt så vi tappade ett vinschhantag. Som tur var det ett handtag som flyter så vi kunde vända och hämta upp

det. Konsten är att upptäcka det i vattnet.. Inloppet till hamnen var lite svår att hitta, men när vi väl gjort detta var det bara att följa en utprickning med gröna och röda bambukäppar och sedan en ränna i vassen. I Årnäs lämnade vi båten några dagar för att åka hem och vara med på ett bröllop. Det är en fördel när det ej är så långt hem, bara några timmars resa.

När vi startade på nytt var vi bara två i båten. Vi seglade i akterlig vind norrut till en uthamn, Lindökroken, en lagun, på öarna norr om Mariestad. Vi lade oss för ankar. Det fanns två bryggor, en med djup för segelbåtar och en för motorbåtar, men dessa var fullbelagda.

Nu började vädret bli tråkigt med regn och nordliga vindar. Vi beslöt ändå att gå för motor till Kristinehamn. Stan har en fin gästhamn nära centrum. Passade på att hälsa på goda vänner och tittade på Picassostatyn.

Från Kristinehamn gick vi en inomskärsled mot Karlstad och lade oss i Karlstad Segelklubbs uthamn, på en ö utanför Hammarös sydostspets. Leden var helt färdig och hade invigts 2004. Våra sjökort var från 99 och vi hade en skiss från 96. Med sakta motorgång kom vi fram dit vi skulle utan att något hände. Generellt kan man säga att när det finns en skärgård är den full av småöar och grynnor och man måste hålla sig i utprickade leder, om man inte känner till området, och att välja uthamn är inte lätt om man inte har någon skiss eller förteckning över dessa. Ofta är djupet ej tillräckligt intill berg för segelbåtar. De skisser som finns kan inte jämföras med SXX:s västkustkrets skisser. Vill man gå in till Karlstads gästhamn behöver man broöppning. Från klubbhamnen styrde vi söderut till en gästhamn på Värmlandsnäs sydspets,

Ekensnäs. Inloppet till hamnen var en muddrad smal ränna, djup 2 m, och med utprickning på var femtionde meter. Från akterbojen in mot bryggan måste man ligga med sned vinkel för att båtar skulle kunna passera akter om och man själv skulle kunna backa ut. Vända fick man göra längre inne i hamnen. Torkan hade gjort att man hade problem med vatten så duscharna fick ej användas i gengäld behövde man inte betala hamnavgift. Sedan fortsatte vi färden genom Lurö skärgård. Många småöar och många grund, men vi följde en väl utprickad led. Väl genom skärgården fick vi en fin segling över Dalbosjön till Åmål. Gästhamnen ligger mitt inne i stan. Gångavstånd till allt. Segeltävlingen Väner Race avslutades där så det blev mycket båt i hamnen. Många båtar kom från Arvika, där man seglar på Glafsforden, 4 mil lång och 1 mil bred och med bra djup. Till Arvika kan man gå med en masthöjd mindre än 16 m och ett djupgående mindre än 3 m. Comfort-båtarna görs i Arvika..

Från Åmål styrde vi färden söderut i motvind till Sunnanå, Melleruds gästhamn. Mycket fin gästhamn. Det fanns långa hallbyggnader för vinterförvaring av hamnens båtar inomhus, 47 st. Vi tog en cykeltur in till Mellerud innan vi fortsatte färden mot Vänersborg. Och lade oss i Vänersborg Segelklubb's uthamn några distansminuter norr om staden. Trevlig liten hamn med klubbhus, bastu, grillplats m.m. Dagen därpå fortsatte vi in till Vänersborgs gästhamn i Vassbotten, vår begynnelsepunkt. Mycket fin och välordnad hamn med god ordning på allt. När man betalade hamnavgiften 100:-, fick man en plastpåse för hushållssopor och en för komposterbart material, röd resp. grön. Summering av vår segling blir att vi

kanske valde fel rundning och att vädret satt stopp för att vi ej kunde besöka fler uthamnar som vi tänkt oss. Många båtklubbar har egna välordnade uthamnar. Vi såg inte så många båtar när vi seglade och det var inte trångt i hamnarna, vilket var en fördel.

Nu lite uppgifter om Väner hämtade från föreningen Vänerlands häfte, tryckt 1999.

Väner är Europas tredje största sjö. Dess yta är 5648 km², största djup 106 m, höjden över havet 44 m. Det finns 16000 fritidsbåtar i Väner. Väner's vatten utgör en tredjedel av allt sötvatten i Sverige. 700 000 människor får sitt dricksvatten från Väner. Hela jordens befolkning får plats på Väner's yta.

Besättningen på Tips III

Redaktionen i arbete

Radiospalten

När detta skrivs börjar sommaren gå emot sitt slut och några båtar har redan lyfts upp på land. För min egen del så kommer Marina att ligga kvar i vattnet även i vinter. Således hoppas jag på en lika mild vinter som de senaste två åren och därmed ett antal fina seglingshelger under vintern. Kanske kanske kan det bli så att nyår kommer att firas ute på Vinga eller annan passande ö.

I förra numret av Varvet lovade Björn att vi skulle lämna en rapport över hur installationen har gjorts och fungerar i Marina. Under våren så anskaffades en SSB-radio (Icom 706), ett Pactor 3-modem samt en avstämningseenhet (Icom AH4). Marina var redan tidigare utrustad med en lite sintrad kopparplatta på utsidan av skrovet strax akter om kölen för jordning samt isolatorer i akterstaget - en cirka 1,5 meter ifrån masttoppen och en cirka 2,5 meter över däck. Något som verkar vara lite ovanligare är också att det i kölsvinet, utmed längskeppslinjen, är sträckt en kopparlina ifrån för till akter som är ansluten till kopparplat-

tan. Detta för att ytterligare förstärka jordningen av antennen. Denna jordlina är ansluten till jordskruven på avstämningseenheten.

Att placera ny elektronik i en båt är aldrig enkelt – speciellt inte kring navigationsbordet. Allt skall sitta skyddat, vara lätt att komma åt samt gärna ergonomiskt när man sitter och rattar på radion en längre stund. Icom 706 är mycket kompakt samt delbar så tillvida att manöverpanelen kan skiljas ifrån radiodelen. Denna möjligheten var orsaken till att jag valde en Icom 706 trots det några högre priset jämfört med andra modeller. Radiodelen och Pactor-modemet kunde då placeras dolda i ett skåp och endast plats för manöverpanelen behövde ordnas. Avstämningseenheten placerades idealiskt i stuvfacket rakt under akterstaget.

Efter lite kabeldragning med grova kablar ner till batteribanken, antenn- och styrkabel till avstämningseenheten samt kablar mellan dator, modem och radio så var det dags för provsegling.

SXX:s 24-timmars gick av stapeln första helgen i juni. Vi valde däri att segla 5 dygn. Radion, modemet, avstämningseenheten och datorn fungerade utmärkt. Ett stort antal väderkartor hämtades ner i form av så kallade GRIB-filer och Björn hade kontakt med nära nog alla hörn av jordklotet på nattvakterna. Vi

tvivlade på att en installationen kan bli mer lyckosam på en båt med de begränsningar som finns.

Inför höstens 24-timmars så konstaterades dock att installationen hade kunnats göras bättre. Avstämningssenheten har på något vis fått vatten på sig som hade trängt in, och stannat i den. Rost, ärg och korrosion på hela kretskortet är inte bra! Serviceverkstaden dömde ut den helt men som tröst ordnade de ett mycket bra pris på en ny. Denna skall inom kort monteras och nu utan möjlighet till fuktinträning!

Vad gäller Winlink-stationen SK6PS så har den varit i full drift sedan starten i våras. Trafiken ökar långsamt med stadigt allt eftersom fler och fler hittar SK6PS vilket vi är mycket glada över. Kika gärna in på www.momo.nu/sk6ps för ytterligare information om SK6PS.

Under sommaren har de centrala delarna av Winlink ersatts med ett helt nyutvecklat system vilket bland annat erbjuder mycket bättre möjligheter till spam-filtrering som tyvärr har visat sig nödvändigt att implementera.

En av fördelarna med att ”synas” i Winlink- och båtsammanhang samtidigt är alla små egna resebrev med hälsningar man får i mailboxen. En annan fördel är alla frågor man får om radio- och datorinstallationer i båtar. Flera intressanta och

givande kontakter har erhållits då olika typer av fel har löst genom enkla svar på enkla frågor, tips vid problem samt besök i några båtar för att felsöka installationerna. Björn löser normalt radioproblemen och Thomas kabel- och datorproblem. Tveka inte att kontakta oss ifall ni har några frågor eller problem!

Och som vanligt – om du testar eller använder Winlink eller Air-mail – skicka gärna en hälsning till sk6ps@momo.nu!

En riktigt skön vinter önskar Winlink-SK6PS genom Thomas – thomas@lundgren.nu.

Kommande aktiviteter - hösten 2005

Pubkvällar!

För dig som vill umgås och träffa båtkompisar startar vi nu återkommande pubkvällar, under enklare former. Förhoppningsvis blir det ett givande utbyte av erfarenheter kring båtar, båtliv och långfärdssegling.

Tanken är vi ska kunna umgås på ett enkelt sätt utan bokade arrangemang. Här ska man kunna slinka in efter jobbet och stanna en kortare eller längre stund.

Hos m2 finns en mindre bar, där öl & vin kan köpas. Om intresse finns kan vi under kvällen beställa dit något att äta.

Ber er ha förståelse för att det är en arbetsplats vi besöker, och även kvällstid kan medarbetare och ibland kunder besöka huset.

Boka in dessa datum: **13 oktober, 10 november och 1 december.**

Plats: Viktor Rydbergsgatan 12 (strax ovanför Götaplatsen)
hos m2 - Din bostadsmäklare. Parkering finns på gården.

Tid: Drop in från kl. 18.00

Öl & vin finns till självkostnadspris.

Anmälan: Ingen föranmälan behövs.

Frågor: Ring Heléne N Hurtig, tel. 0706-98 11 00 (arbetar på m2)

Välkomna!

Fiskkväll - från agn till maträtt med Svante!

På önskemål från många medlemmar kör vi en "favorit i repris".
Håll koll på hemsidan för datum och mer detaljer!

Planerar du att långsegla om 2-4 år?

Kontakta Björn Jarde på telefon 031-22 52 07!

Vi är några besättningar som kommer att kasta loss om 2-3 år, och därför har en del gemensamt. Vi planerar att byta erfarenheter, dela med oss av tips & råd, samordna inköp m.m. inför våra kommande seglingar.

Kort sagt, ta vara på varandras erfarenheter och hjälpa varandra där vi kan! Vill du vara med? **Ring Björn.**

Till minne av - Herbert Jivegård

JRSK har nåtts av det tråkiga meddelandet att vår mångåriga hedersmedlem Herbert "Papa Blondie" Jivegård har lämnat oss.

Herbert Jivegård var född 1917 och blev väldigt känd på 70- och 80-talet när han som nybliven pensionär, seglade iväg med sin Ballad 'Silvia'. Seglingen startade 1979 över Atlanten till Västindien där han tillbringade ett par år i härlig passadvind och ständig sommarvärme. I Västindien fick han sitt smeknamn "Papa Blondie" för sitt solblekta hår. Seglingen fortsatte sedan mot solnedgången över Stilla Havet och Indiska Oceanen, för att avslutas 1984 efter fem år och 44 000 sjömil på olika hav.

Hans många resebrev resulterade så småningom i boken "Drömmresan" som blivit en bestseller och givande referensbok för många senare långseglare. Herbert Jivegård blev också ofta anlitad som en uppskattad föredragshållare.

JRSK har beslutat att sända en gåva till Sjöräddningssällskapet till minne av Herbert Jivegård.

Studiecirkel i Spanska

Hola amigos.

Så började mitt inlägg i förra numret.

Tyvärr kan jag bara konstatera att ingen anmält intresse av att medverka i spanska cirkeln.

Det finns lediga platser i fortsättningsgruppen till hösten!!

Om det nu skulle vara så att just DU vill hänga med men glömt att höra av dig.

Kontakta mig så fixar vi så du kan börja nu.

Vi som redan är i gruppen är: Mats och Lena på S/Y Elena, jag på Chiquitita, Svante på Manannan och eventuellt Håkan och Birgitta på Courage. Vi vill bli 8-10 elever, så det finns platser att fylla.

Varma hälsningar

Björn Jarde

Tel: 031-225207

Mail: ordforande@jrsk.org

Tema: Tillbaka i ekorrhjulet

s/y Hokus Pokus hemkomst

Plötsligt var Ulla och jag hemma igen, först kändes det lite ovant och konstigt och lite svårt att förklara.

Trots att vi kom hem och träffade våra barn, barnbarn och vänner så upplevde vi en viss tomhet. Efter tre och ett halvt år i ett annat liv hade vi skaffat en ny livsrytm, upplevt en massa spännande saker och träffat många nya goda vänner från andra länder. Vi kom tillbaka till vår gamla miljö och lämnade vår ”nya”.

När vi lämnade i juni 2001 var vår sista anhalt Vinga och vår första när vi återvände 2004. Vi fick ett trevligt välkomnande av bland annat Vindmön, Lindisfarne och LaGun. Att återigen sitta på bänkarna och grilla, sitta och ”tjöta” på svenska med våra gamla kompisar det var ”sköj”. Fram kom en tvåflöjt och ett dragspel och stämningen var på topp. När det blev mörkt trevade vi oss ut till fyren och la oss på marken och tittade upp och såg fyrskenet dra runt himlavalvet, det var en underbar känsla i kroppen.

Vår båtplats på Kinded Marin var uthyrd för resten av säsongen men vi fick låna en annan plats i marinan

Bilen stod framkörd på Kinded Marina och vi hade ett par extranycklar. Bilen hade vi haft stående i ett garage hos en vän och vår dotter Camilla hade fixat med service och besiktning och ställt fram bilen. Huset stod och väntade på oss. Vi satte oss i bilen och körde hem. Huset hade vi haft uthyrt, nu var det uttröjt och städat. Huset var i ett utmärkt skick och hade bara fått ett måttligt slitage. Vår son Mikael hade tillsammans med hyresgästen besiktigat huset och efter att trädgården fått en liten upprustning var allt till belåtenhet. Som sagt allt var klart och förberett tills vi kom hem.

Vi körde in på garageuppfarten och var hemma, en sådan känsla. Nycklarna passade och vi klev in i vårt hem som var helt tomt, fräscht och luktade gott. Vi blickade ut genom vardagsrumsfönstren och där låg vår nyklippta gräsmatta och solen speglade sig i vattnet i den stilla viken med Killingholmens Marina i bakgrunden. Många av våra vänner sa innan vi stack; hur kan ni lämna detta? Vi var lyckligt lottade för vi kunde lämna och ha det kvar och nu är det som att flytta in från början.

Det första vi måste göra det var att besöka skattemyndigheterna för att bli riktiga svenskar igen för vi hade blivit slängda ur systemet och var inte folkbokförda (dock inte på egen vilja). Vi fick stå i kön bland alla andra invandrare, fylla i blanketter och förklara oss. Vi behövde dock gudskelov inte anlita advokat eller tolk och behövde inte bo på flyktingförläggning. Vi skulle svara på vår senaste adress och då sa vi s/y Hokus Pokus men det gick inte fast hon är registrerad i fartygsregistret, då sa vi Billdals Hagenväg i Billdal men det gick inte heller. Att vi seglat runt utan en adress som dom tagit ifrån oss kunde man inte förstå men vi gav oss inte och det fick till sist vara vår adress där vi också äger ett hus, fantastiskt. Senare fick vi en blankett hemskickad där vi skulle svara på om vi hade uppehållstillstånd och arbetstillstånd mm. Vi skrev svenska medborgare på tvären och skickade den tillbaka och sedan hörde vi inget mer.

Våra tillhörigheter var förvarade på Shurgard så vi hyrde en släpkärra och körde dit, vi öppnade dörren och såg allt vi hade i en salig röra och staplat på varandra. Vi såg in i förrådet och det kändes jätteskoj att återigen börja flytta tillbaka alla våra möbler och saker. Det är konstigt men då vi var ute och seglade så saknade vi i stort sett ingenting av dessa saker. Det enda Ulla egentligen sakande var tvättmaskinen.

Första natten låg vi av förklarliga skäl kvar i den mysiga båten, vi var vana vid "compact living". Den stora frågan om hur vi skulle möblera kvarstod och det var spännande att sitta och planera vår inflyttning.

Omställningen kände vi inte av de första månaderna för vi hade fullt upp att göra med flytten och det var tusen saker att göra. Vi hade massor av vänner att träffa och det roliga är att medan vi var borta fick vi kontakt med många "glömda" bekantskaper. När vi lämnade sa vi till våra vänner och affärsbekanta att vi inte kommer att skriva en massa kort, brev eller mail och berätta om vad vi gör eller upplever utan vi berättade att vi kommer att lägga in resebrev på vår hemsida där dom kunde hämta hem dem.

forts. sid 12

Vi fick över 16000 besökare och tydligen hade det spridit sig för vi fick mail från vänner och affärsbekanta som vi inte hade haft kontakt med på många år och flera har vi nu har börjat umgås med igen.

Ett stort jobb var att tömma båten, vi körde vända efter vända och vi trodde aldrig att det skulle ta slut. Ofattbart att så mycket kunde rymmas i båten. När man är ute på havet kan man inte ta hem något och under dryga tre år hinner man köpa en hel del. Filsofin är att köper man något så skall man slänga något men är man samlare så är man.

När vi lämnade hade vi fyra barnbarn och när vi kom hem hade vi sex (barnbarn!). Som ni förstår så måste man inte vara hemma för att saker och ting skall hända. Vi hade en god stöttning av våra familjer när vi var borta, barnen tyckte det var roligt för oss att kunna segla iväg så vi behövde inte ha dåligt samvete. Vi var hemma några gånger under tiden och barnen med sina familjer var med oss vid flera tillfällen.

För oss rusar tiden fort nuförtiden och plötsligt så planerade vi julen, en stor jul med alla hemma hos oss precis som förr. De sista jularna hade vi firat i Stockholm, Turkiet och på Grenada och nu var det dags med Billdal igen.

Det var först efter helgerna (tre månader) som vi började känna efter ordentligt. Vi märkte att visst hade vi förändrats. Vi har blivit lite rastlösa, efter att rest och tagit in nya intryck i ett snabbt tempo och bara matat in. Vi har blivit vana till hela tiden göra förändringar och omkastningar, hela tiden träffa nya bekantskaper av skiftande kulturer. Träffa nya vänner, leva intensivt tillsammans och sedan skiljas för att aldrig mer återses.

Vi var vana vid att träffas nu och inte efter att först ha bläddrat i almanackor och bestämma tid om någon vecka. Dessa spontana möten där inga krav ställs, få tips om erfarenheter, om hamnar och intressanta ställen att besöka.

Vår förståelse för andra kulturer har ökat och vi har blivit mer toleranta och inte minst ödmjukare inför vår omgivning. Vi har mött så mycket vänlighet och förvånats många gånger hur vi har blivit bemötta och fått hjälp utan att ha blivit krävda på pengar. Den svenska servicementaliteten ”ring mig sen” har vi inte mött någon annanstans.

Till sist, vi har långseglat och vi har blivit långseglare vilket betyder, ett kanske inte enklare sätt att leva men ett underbart liv och vad gör en långseglare när han kommit hem? Jo han är fast och han planerar en ny långsegling.

Fair Winds

Mats & Ulla Wångdahl

Nya medlemmar

Adrian Helly-Hansen
Christoffer Hansson
Mark Kristofferson
Magnus Arnoldsson

Har gått på ”Den seglande gymnasieskolan” på Öckerö. Rutten har varit runt atlanten, 3 månader varje läsår. I maj 2004 köptes en ketchriggad motorseglare. Varvsbyggd i Karlskoga 1977 på Wanjer marin. Är nummer 3 av totalt 5 byggda. Vi har mycket att göra på båten före sommaren, den största biten har varit tätning av det läckande teakdäcket.

Eftersom att vi planerar att segla till Australien i september tyckte vi det skulle vara ett utmärkt sätt att ta del av erfarenheter och kunskaper. Vi hade hört talas om klubben men det var först när vi hittade till hemsidan som vi beslöt oss för att gå med.

Väkomna!

Referenslitteratur - Nyhet!

Några förslag till allmänna böcker för långsegling. Detta är bara ett försök att komma igång och bör kompletteras i kommande nummer med ytterligare speciallitteratur. Välkommen med dina tips!

Handbok för långseglare / Carl Erik Tovås
Yrke : Världsomseglare / Lars Hässler / Nautiska Förlaget
På världsomsegling med Ariel IV / Birgitta-Freudenthal & Eric Boye / Forum
Heavy Weather Sailing / Peter Bruce / Adlard Coles
Boatowners Practical and Technical Cruising Manual / Nigel Calder / Adlard Coles
Yachtsman's Handbook / Neville Featherstone / Macmillan Reeds
Reeds Nautical Almanac / Macmillan Reeds
World Cruising Routes / Jimmy Cornell / Adlard Coles
World Cruising Handbook / Jimmy Cornell / Adlard Coles
Handbook of Offshore Cruising / Jim Howard / Adlard Coles
The Voyagers Handbook / Beth A Leonard / Adlard Coles

Hemsidor till förlag med nautiska böcker :

www.nautiska.com/forlaget , www.adlardcoles.co.uk , www.bookharbour.com

Återblicken JRSK - hur startade det?

Ur första medlemsbladet, skrivet av Heinz Roegner

Ett brev till blivande jorden runt seglare
Heinz Roegner

När jag vid vårt första möte, som jorden runt seglarklubben hade, blev jag ombedd att skriva några rader i vårt nya medlemsblad. Jag fick fundera länge om vilka råd som kunde vara viktigast för en blivande jorden-runt-seglare. Man skulle kunna ge många tips om fina ankarplatser, billiga eller dyra områden, trevliga eller mindre trevliga platser. Man skulle kunna berätta om motorkrängel, problem med batterier eller elektronik, varför inte berätta om oron för passagen genom Stora Barriärrevet, Torres Strait eller sträckan Mauritius till Durban. Själva rundningen av Goda Hope'sudden skulle man kunna hålla ett helt föredrag om, men jag kom fram till att allt sådant kan man skriva om vid senare tillfällen.

Jag tror personligen att de flesta blivande oceanseglare måste börja med att bygga upp ett självförtroende.

När min hustru Miriam och jag den 1 juli 1986 lämnade hemmahamnen Björlanda Kille och vinkade adjö till våra närmaste hade i alla fall jag fjärilar i magen och tårar i ögonen.

Tre år senare angjorde vi Vinga och mötte vår första svenska fiskebåt med sitt välkända dunkande, Bolero från Öckerö. Skepparen vinkade till oss och återigen fick jag tårar i ögonen, men en viktig sak hade hänt, fjärilarna i magen fanns inte längre kvar. Jag hade byggt upp ett självförtroende som man bara kan få genom erfarenhet, aldrig på någon kurs.

Som många långfärdsseglare läste jag astronavigation och tidvatten m.m. På nätterna funderade jag på passagen genom Torres Strait med sina starka strömmar och förrädiska rev. Innerst inne visste jag vilken urusel skeppare, navigatör eller reperatör jag var. Jag förstod också att det var enbart jag som inte fattade allt det som läraren hahe undervisat oss i. Alla mina kurskamrater begrep allting om astronavigering och tidvatten, liksom att alla andra seglare var duktigare än jag själv.

När vi sedan kom till Dover och jag träffade folk som hade seglat längre än till Läsö, fick jag en oerhörd respekt för dessa seglare som kunde och visste allt om långfärdssegling.

Här i Dover träffade jag ett Dansk par som skulle segla jorden runt. På min fråga om skepparen var säker på sin sextant fick jag som svar att han var professionell sjöman. Efter det höll jag alltid ett vakande öga på den danska båten. När de drog upp ankaret var det dags att gå, för här hade vi en skeppare som kunde och visste.

Samme man kollapsade totalt i Biscaya i ett inte allt för hårt blåsväder. Det sista jag hörde från denna store

sjöman var när han sa på VHF:en "No more oceansailing for me"! Han var på väg till Medelhavet och hans jorden runt segling slutade där.

Var så säker, alla som är på väg ut har i början samma sjuka som ni. osäkerhet, oro och rädsla för allt det nya, men ingen talar om det. Vad skall de andra tro om dig då?

Nu några råd.

Acceptera i början denna osäkerhet, alla får dras med den. Fundera inte över Goda Hope's udden när ni skall till Dover utan planera varje nästkommande etapp mycket noga. I början är överfarterna små, senare när de stora oceanpassagera kommer, måste man planera mycket omsorgsfullt.

Dyker Madeira helt plötsligt upp där ni hade tänkt det är ett problem ur världen, ni har lärt er navigera. Får ni problem med båten, hälsan eller något annat, var inte rädd för att be en annan långseglare om hjälp. Långseglare som har kommit längre än till V-Indien är ett speciellt släkte. De är avstressade, snälla och hjälpsamma. De vet med sig att om de hjälper dig med en bult till ditt trasiga vindroder, är de kanske du som senare i Cocos Keeling, Indiska Oceanen, har en topplockspackning till hans motor.

Till slut vill vi på S/Y "Shenandoah" gratulera er till ert beslut att segla jorden runt.

Ni kommer att få några underbara år med naturupplevelser och skönhet.

Ert förhållande till naturen, djuren och med människorna kommer att bli mer positivt.

Ni kommer att träffa fantastiska, snälla och intressanta människor.

Ni kommer att ha gott om tid att tänka era egna tankar utan påverkan från TV, media och allt omkring oss.

Ni kommer att lära er hur lite man behöver för att vara harmonisk och lycklig.

Ni kommer att bli ödmjuka mot er seglarkamrat, naturen och havet.

Vid vissa tillfällen kommer ni också att tro på en högre makt.

Lycka till!

I Sydafrika, Port Elisabeth blev vi hembjudna till ett tyskt jorden-runt-seglarpar. På väggen hängde en liten tavla med följande text:

Dear God

Bee good to me

The sea is so wide

and my boat is so small.

Långfärdseglartips

Alla tips är välkomna.

Skicka gärna dina erfarenheter av frågor runt t ex visum, båtokument, försäkringar - både sak och person, ekonomi/betalkort och valutor, mm.

LOVINAS LÅNGFÄRDSTIPS

God mat är viktigt ombord för välbefinnande och trivsel. Många chartergäster seglar hellre med en god kock-dålig kapten, än tvärtom. Men, den speciella miljön ombord ställer annorlunda krav och utrymmena är begränsade.

Därför vill vi här ta upp en del av våra-och andras erfarenheter.

Vi tar inte upp några recept här, med ett undantag. Det vore ett stort, eget tema.

I KÖKET

Eftersom köket i de flesta båtar är styvmoderligt behandlat vad det gäller bänkyta, så är det extra viktigt att själv vara inovativ och hitta smarta och eleganta lösningar för att göra matlagningen till ett nöje.

Vi fann många fina redskap och detaljer hos IKEA som fungerar mycket bra på vår båt, till attraktiva priser.

Spisen:

Vanligast utrustas båtar med en gasdriven spis och utrymmeskrävande ugn. Eftersom de flesta av oss vill segla i varma vatten blir ugnen knappast använd väster om Canarieöarna, eftersom det då blir alldeles för varmt i båten och för att den drar mycket bränsle. Den som har en välfungerande dieselgenerator kan fundera på om inte en elektrisk spis, ceran, eller induktion är den bästa lösningen. Då kan man ladda batterierna och göra vatten (watertmaker) medan man lagar mat. Samtidigt frigör man värdefull plats som gasoluberna tar och eliminerar risken för gasläckage- explosion. För bakning av bröd, kakor och gratänger finns inget bättre än ”Mini-ugnen”, denna fantastiska innovation som gräddar på spisplattans minsta värme. Tyvärr har Alde slutad tillverka den har vi erfarit, men den finns utomlands på båt och friluftsmässor. Den är outhärlig för den som en gång har provat. Gräddar betydligt snabbare än i ugnen.

Kylskåpet:

Det optimala kylskåpet finns inte att köpa, det får man bygga själv.

Så här bör den se ut:

En välisolerad box, långsmal med 2 oberoende luckor upptill. Med välisolerad menar vi minst 10 cm styropor runt om.

Kylskåpet skall ha korgar upptill som är djupa nog att 1.5 liters Pet-flaskor kan stå upprätt i korgarna.

Under korgarna skall det finnas ett större utrymme till mat som inte används varje dag. Dessa varor skall vara tillgängliga via en sidolucka, så att man slipper lyfta ut korgarna för att komma åt.

Kompressorn skall vara väldimensionerad om man avser att segla i varma breddgrader, men viktigast är en väl utförd isolering.

Ett lågprisalternativ är ett vanligt hushållskylskåp som får sin ström via en inverter. Kostnaden för detta paket är under hälften av vad ett 12V båt kyl kostar, och man får ett driftsäkert och mycket välutrustat skåp istället för de spartansk inredda båt kylskåpen.

FÖRVARING AV MAT

Det finns en bra hemsida för den som vill konservera: WWW.h2g2.com

Torrvaror:

Mjöl, Socker, Havregryn, Müsli, Pasta:

Nästan ändlös hållbarhet om de förvaras i väl tillslutande plastburkar.

Innan dessa livsmedel fylls över i plastburkar bör de ”köras” i Micro´n någon minut för att oskadliggöra eventuella ”hyresgäster”, som ofta finns med på köpet och som trivs utmärkt ombord.

Bröd:

Det är enkelt och gott att baka ombord, både i miniugn eller i stekpanna.

Om man vill köpa med sig några bröd på resan så be bagarn att baka bröden 2 gånger. De blir då torra, nästan som skeppsskorpor och får en härlig brun skorpa. Håller ca. 2 veckor i luftigt och torrt utrymme.

Konserver:

Väster om Canarieöarna är det svårt att få tag på köttkonserver.

Tag av pappersetiketten (därinunder gömmer sig gärna kackerlackor) och märk innehållet med tuschpenna på ovansidan.

Ägg:

Kan förvaras länge utan kyl, minst en månad.

Spara på frigolit-eller plastförpackningar till ägg. De är idealiska.

Köp helst färska ägg som inte varit kylda.

Förvara i svalt utrymme (under durk t.ex.), och vänd äggen en gång i veckan.

Mjök:

Hållbar mjök finns nästan överallt utomlands, men man förvarar samtidigt onödigt vatten.

Mjökpulver för både full- och lättmjök är lättåtkomlig i de flesta länder.

Smör:

Kort hållbarhet. Byt ut smöret till matolja. Det fungerar alldeles utmärkt till stekning, kakor och pajer.

Yogurt:

Det finns hållbar sådan i många länder, men det är lätt att göra sin egen, så här:

Blanda vatten rikligt med mjökpulver (det skall vara fullmjök), och värm på spisen till lite över fingervarmt.

Blanda in ca. 2 dl. yogurt (från föregående sats) till 2 liter mjök.

Ställ på varm plats i ca. 4 timmar, väl inlindat i handduk.

Vill man ha en tjockare yogurt ökar man andelen mjökpulver och skumar bort vasslen.

Potatis och rotfrukter:

Hållbarhet upp till 4 veckor.

Förvara i plastbackar med lite sand i botten på mörk och sval plats (t.ex. under durk.)

Tomater:

Hållbarhet 2-3 veckor.

Köp tomater av olika mognad som inte varit kylda.

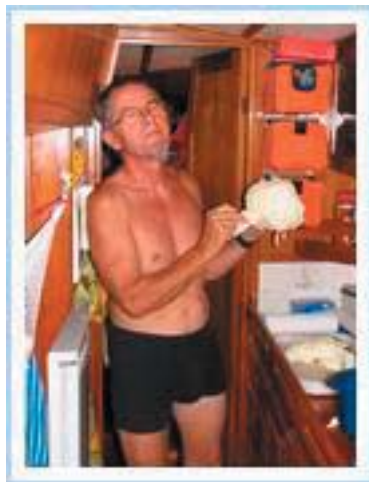
Slå in en och en i tidningspapper och förvara dem luftigt i t.ex. förvaringsnät (typ hängmatta).

Lök

Hållbarhet 3-4 veckor.

Förvaras luftigt.

Kål: Håller 2-3 veckor om den förvaras luftigt. Skär ej av delar, utan tag av blad för blad, då är den saftig länge.

Äpplen:

Gröna äpplen som inte varit kyllda har mycket lång hållbarhet.

Lindas ett och ett i tidningspapper.

Apelsiner:

Mycket lång hållbarhet.

Förvaras mörkt, inlindat en och en i tidningspapper.

En enkel Citruspress är en bra investering!

Bananer:

Det är populärt att köpa en stock, men bananer mognar snabbt, även gröna, och tyvärr alla samtidigt!

Papaya, Mango, Marajuja, Passionsfrukt, Ananas, Citroner:

Dessa är ömtåliga frukter för snabb konsumtion som vi inte har lyckats förvara en längre tid.

Kött:

Kan förvaras torkat under lång tid.

Detta behöver Du:

Fint oxkött, gärna oxfilé

För 1 kg kött:

3 matskedar salt

1/2 matskad socker

1/2 matsked bakpulver

Kryddor efter smak

Pressad vitlök, om så önskas.

Så här gör Du:

Marinera köttet i mixturen under 2 dagar i tätslutande burk i kylskåp och vänd 2 ggr. dagligen.

Häng för torkning i solen under minst 5 dagar, men tag köttet inomhus när luften är fuktig.

Skär tunna skivor och njut!

Korv:

Hårdrokt korv, typ Salami eller Pepperoni håller länge om den hänges upp torrt och luftigt.

Fisk:

Fet fisk måste saltas in för att kunna förvaras en längre tid.

Vit fisk kan torkas som kött. Se ovan.

Nu till receptet:

Sojabiffar:

De är underbart goda, nyttiga och hållbara. Passar till alla grytor, fisk och kött. Även gott som pålägg på nattmackan.

Detta behöver Du:

2.5 dl Sojagranulat

1.25 dl vatten eller buljong

2 ägg

1 fint skuren lök

Krydda med vitlök, salt, peppar, valfria kryddor efter smak.

Så här gör Du:

Blanda soja med vatten (buljong) och låt vila i 10 min.

Blanda väl med äggen och alla övriga ingredienser.

Forma bullar eller platta biffar och pressa försiktigt ihop.

Stekes i olja på låg värme så de inte bli brända.

Drycker:

Vatten: Vi ”laddar” våra tankar med watermakern varannan dag och kör samtidigt upp konsumtionsvatten i plastdunkar. Så behöver vi inte bekymra oss om ev. bakterier i tankarna. Watermakervatten är så rent att inte ens virus eller bakterier kan passera dess membran.

God torrmjölk för konsumtion, yogurt och till matlagning finns nästan överallt. Datummärkt.

C-vitaminrik saft gör vi av pulver. Det finns många smaker att välja emellan, och de finns i alla sydliga länder.

Hör gärna av er till oss med synpunkter och önskemål.

Vi lär ju av varandra!

Peter och Ulla, på LOVINA
SM6XHL@WINLINK.ORG

Inverter och batteriladdare

INVERTEK COMBI

Alltid 230 Volt ombord till:
*elverktyg
kaffebryggare
vattenkokare
dator
rakapparat
mobilladdare
hårklippning
cirk. pumpar
TV, mm*

- en kraftfull inverter med ren sinusvåg, 1500 W (max 3000 W)
- en avancerad batteriladdare, 50A
- Solpanelsregulator med flerstegsladdning
- UPS – nödströmsförsörjning
- "Power Sharing" – Fördelning av ström
- Mycket hög verkningsgrad

7 800,- inkl. moms och frakt!

Finns även för 12-48 V, 1500-3000 W Scansigma i Göteborg AB tel: 031-68 21 60
Ring efter broschyr eller hämta på: www.scansigma.se/combi.pdf

JRSK's Websida - www.jrsk.org

Tack för insänt material till "Inför långfärd" som jag skrev om i senaste numret. Nu när det drar mot höst kommer också tid och inspiration att jobba fram en fräschare version av medlemsidan.

Målsättningen är givetvis att hemsidan/medlemsidan skall uppdateras löpande så därför är jag tacksam för hjälp även med webarbetet!
Har vi någon i klubben som är intresserad av att hjälpa till, så skicka ett mail till mej!

Webbosse
webmakare@jrsk.org

JRSK lots - Nyhet!

Styrelsen har beslutat att införa ett nytt begrepp: JRSK lots.

◇ JRSK lots kan man, på förslag från en JRSK medlem, bli utsedd till om man på något sätt ställer upp och är till hjälp för våra medlemmar som är ute och seglar i världen.

◇ En JRSK lots skall omnämnas i tidningen Varvet och på hemsidan.

◇ Som bevis på vår uppskattning skall JRSK lotsen få tidningen Varvet, tillgång till medlemssidan, en JRSK vimpel och ev ett diplom.

En är Hanna Thompson på Trinidad utsedd till JRSK lots.

Adress till Hanna:

4 Mariner Drive, Westmoorings, Port of Spain, Trinidad W.I.

email: info@hannabythebay.com

website : www.hannabythebay.com

Styrelsen önskar gärna förslag på fler JRSK lotsar!

VIKING Butiken för långseglaren YACHTING

Marininstrument, Radar, Plotter, Navtex, Watermaker, Kortvågsradio, Solceller, Ankarspel, Däcksbeslag, Block, Tågvirke, Sjökläder, Kyla, mm.

Seldén Service Center

Riggverkstad

Refleks värmekaminer

Mastförsäljning

Titta efter specialerbjudande på vår hemsida: www.vikingyachting.se

Hällef Lundreg. 16, Fiskebäck

426 58 V. Frölunda

Email: info@vikingyachting.se

Tel: 031- 69 61 60

Fax: 031- 76 90 600

Öppet: Vard 10-18

Lör 9-14

April - Maj Sön 10-14

Information från Hanna på Trinidad, juli 05

Denna gången bjuder Hanna på en rapport ifrån Karsten i Panama.

July 2005 Panama:

Sejler saesonerna Panama (desember - maj) er forbi, regntiden er kommet og samtidigt har vi Hurricane maanederne Caribbean. Saesonen har som saedvanligt vaeret en travl periode med mange besøgende sejlere, de fleste paa vej videre vestover. Panama Kanal transit forholdene har vaeret mere eller mindre uaendret, ingen forhoejelse af udgifter. I de travle maaneder februar og marts har der vaeret store transit forsinkelser for sejlerne. Dette forhold forventes ikke at aendre sig fornaeste season, som det er kendt skal alle mindre baade have en Adviser om bord fra Kanal Kompagniet og denne Adviser kommer fra et andet job inden for Kanal Organisationen. Der er ikke nok transit trafik af mindre baade for Kanal Kompagniet kunne ansaette faste Advisors. Samtidigt er det kendt at mindre baade har mindste prioritet for transit og i februar og marts var der op til 3 ugers ventetid!!

Situationen med Marinaer i Colon og Balboa er ogsaa uaendret, dog med fobedringer i vente .

I Colon (Cristobal) har vi stadigvaek Panama Canal Yacht Club, men ikke langt fra Colon, i det nordvestlige hjoerne af Limon Bay bygges en Marina, Shelter Bay Marina, som skulle aabne en gang i aar. Selvom Marinaen ikke ligger saa langt fra Colon er det en laengere tur med bil eller bus, da man skal rundt om bugten og passere de foerste Kanal Sluser via en swing-bridge som mest er lukket paa grund at Kanal trafik i sluserne. Marinaen snakker dog om en baad service til Colon, men det er ikke bekræftet. Marinaen vil have faciliteter for besøgende sejlere og jeg skal komme tilbage herom efter aabningen. I Balboa har vi Balboa Yacht Club og Flamenco Marina samt ankers omraadet ved Mi Playita. Balboa er stadigvaek det bedste sted at opholde sig. Flamenco Mareina har ikke det bedste navn med hensyn til service for besøgende sejlere. Det boer ogsaa naevnes at den store tidevands forskel i Pacific goer at man kun kan ankre eller fortoeje ved boeje.

Nu er Panama jo meget mere end bare en Kanal, mange steder er blevet populaere Cruising destinationer saa som San Blas, Bocas del Tore og Islas Perlas og langsomt kommer der flere faciliteter for besøgende sejlere.

Cartagena, Colombia:

Stadigvaek en populaer Cruising destination, og relativt sikker. Mange sejlere har vaeret meget glade for deres besoeg til Cartagena, og der er ogsaa mulighed for at laegge baaden op og rejse vaek for en laengere periode. Man maa bare huske at man skal holde sig vaek fra Colombia kysten paa vej mod Cartagena, og anloeb af andre steder i Colombia maa bestemt fraaades.

Galapagos:

Ogsaa en meget popular Cruising destination, og generelt maa de siges at myndighederne er noget mere positivt indstillet over for besøgende sejlere. Dog hersker der meget forvirring med hensyn til indklarings reglerne, det kan naesten siges at de fleste baade har haft forskellige erfaringer med myndighederne og de fleste positive. Jeg maa anbefale at jeg bliver kontaktet inden afsejling fra Panama for "latest news"!

Hilsen
KARSTEN

www.hannabythebay.com

Flaskposten

Resebrev finns även på vår hemsida www.jrsk.org
Medlemmar med egen hemsida hittas under länkar på www.jrsk.org

Lovina - RW 41 - 15 t

6. Juni 2005

På väg till Polynesien

Efter 7 månader i Libertad lämnade vi i slutet av April, något angripna av hamnröta, Ecuador och seglade mot Galapagos.

Det är lätt att rota sig i Sydamerika, och en klar favorit, när vi seglat färdigt någon gång. Det är mycket glädje i människorna, och de delar verkligen med sig, fast deras vardag ofta är hård, och de får kämpa för att få ekonomin att gå ihop.

Men, de har inte fallit för prylarnas syrensång och värdesätter samvaro, vänskap, tid och ett harmoniskt liv högre, och ofta har vi frågat oss: vad är rikedom, livskvalitet och levnadsstandard? Efter att studerat hos vår professor Washington Izguerra 2 gånger i veckan, och kämpat med adjektiv, possessiva och interrogativa pronomen, affinitiv, verb och konjunktiv i någon månad, "oral Pedro, por favor", så började det lossna och öppnade en värld med nya relationer. Washington är rullstolsbunden, men har ett fritt sinne, en oemotståndligt charm och stor carisma. Vi saknar hans vänskap och alla samtal på kvällarna i hans hem. När man har varit över ett halvt år i en så liten stad som Libertad integreras man mer och mer, och många hälsar på gatan. Man hittar bagaren med de godaste Rosquitas, och i "vår" favo-

rit-Cevice restaurang är vi välkomna, även om det är siesta-stängt. Marinerosen på Marinan är intresserade av våra liv, och vi får ta del av deras vardag, deras familjer, problem, önskningar och drömmar. På söndagskvällarna träffas alla seglare som ligger här på "Cafe Domingo", alla tar med sig något. Det är god stämning och stärker banden. Det är lätt att känna sig hemma här!

Fastän det som vanligt var mycket jobb med båten unnade vi oss ändå några veckor i Peru. Superbasic, med ryggsäck, thermarest och vandringsskor, långt in i Andernas storslagna natur, och fjärran från "Gringo-trail".

Vi reste med buss, taxi, moto (motorcykelricha), lastbil, colectivo och allt däremellan på obekväma vägar, så urusla att bilarna bokstavligen bryter samman, men belönades med dramatiska upplevelser och möten med människorna som lämnat starka och oförglömliga minnen. Peru är full av levande historia överallt, och genom isoleringen i bergen har folken bevarat sin särart och sin kultur. Och en enorm gästfrihet!

Besättning

Erik & Birgitta Boye
 Einar & Marita Hansson
 Lena & Bertil Molander
 Hans & Milla, Emma & Stefan
 Peter & Monica Lindblom
 Göran Clarmo
 Lars & Inger Zackariasson
 Jan & Christina Backe
 Ingela & Lasse Pettersson
 Anna & Roger Eliasson
 Claes Estelle
 Rune & Elsy Larsson
 Nils-Åke & Berit Lithner
 Ann-Mari & Micke
 PeGe & Pia Cronholm
 Björn & Annika Nordström
 Jerry Magnusson & Erna Bävernäs

Båtarnamn

Ariel IV
 Acapella
 Adelina
 Blue Marlin
 Bottin II
 Cantana 3
 Charlotta
 Christina
 Crusader
 Crux
 de'Llight
 Eldfågel
 Elenor
 Eos
 Grace
 Grizzly
 Harmony

Senast kända position

Svalbard - 29/8 14
 Australien 5
 Medelhavet 3
 Portugal - 23/8 2
 Medelhavet 3
 Medelhavet 3
 Karibien 8
 Portugal 28/8 2
 Brasilien - 28/7 10
 Portugal - 26/8 2
 Medelhavet 3
 Medelhavet 3
 Malaysia 13
 Medelhavet - 26/8 3
 Portugal - 21/8 2
 Karibien 8
 Kanarieöarna 12

på haven

Besättning

Lasse & Lisbeth Wennergren
 Bengt Lindh
 Kåre & Anita Parkborn
 Ann-Christin & Lasse Folker
 Björn Christensson & Annika Koch
 Peter & Ulla Lütze
 Anders & Ann-Christin Andersson
 Leif & Eva Lundberg
 Sonia & Jan Jonsson
 Elving & Eivor Nilsson
 Kenneth & Lena Johansson
 Lars & Hiltrud Svensson
 Håkan & Helene Lindblom
 Gunnbritt & Ingemar Svennson
 Håkan & Kerstin Börjesson
 Håkan & Yvonne Oscarsson
 Håkan Börjesson & Anna-Karin Sundqvist

Båtnamn

Hilda
 Julia
 Käronita
 La Brique
 Lindisfarne 30/8
 Lovina
 Lovisa
 Malinda IV
 Maria Honungshöst
 Passaross
 Petina
 Rammoe
 Smilla
 Stressless
 Stundom
 Sunshine
 Unicorn

Senast kända position

Vancouver - 28/8 11
 Karibien 8
 Australien 5
 Thailand 13
 Skottland 1
 Tonga 7
 Medelhavet 3
 Panama 15
 Medelhavet 3
 Medelhavet 3
 Nya Zeeland 6
 Trinidad 8
 Nya Kaledonien 9
 Nya Zeeland 6
 Karibien 8
 Medelhavet 3
 Medelhavet - 28/8 3

Tanken var, att även besöka Amazonas, Machu-Piccu och Nasca, men efter att ha kommit ända ned till Arequipa mot gränsen till Bolivia och sett de mäktiga Condorerna majestätiskt cirkla i thermiken i Colca Canyon (3500 meter djup) var vi så fyllda av starka upplevelser att det inte fanns plats för fler, och vi återvände hem till LOVINA, lagom till påsk.

Det blev en intensiv slutspurt med våra arbeten på båten, eftersom de flesta redan lämnat för färd västerut, för att ha tid i söderhavet, innan hurricane-season startar i November.

Långsamt blev våra "listor", de som följer alla sglare världen runt kortare. Den 25:e April blev vår avresedag, med nymålad vattenlinje (15 cm upp) och mängder av Ecuadors oerhört billiga och goda mat lastad överallt. Med tumregeln: "på Galapagos är det dubbelt så dyrt, och sedan dubbelt upp igen i Polynesian" i minnet handlade vi för en längre tid av självständighet. LOVINA liknade en liten men väl sorterad spiceributik. Ulla bakade och lagade mat

i förväg, vi torkade kött och rullade in tomat och äpplen i papper.....

Vännerna, som stod på stranden och vinkade blev snart till små prickar mot stadens siluett, men de tar stor plats i våra tankar och vi hoppas att få återse några av dem under den fortsatta resan. Det blev problem efter någon dagars segling. Lagret i den övre svirveln till vår Genuarulle skar och för första gången under de 3 år vi varit ute fick jag känna mig besegrad efter att ha varit uppe i den gungande masten ett dussintals gånger. Genuan, som är "motorn" till vår båt! Visst kan man segla världen runt med för och stor, men under lätt och måttligt vind är den oslagbar! Det enda jag kunde göra för tillfället var att binda fast svirveln mot masten så att den inte kan dra runt fallet kring förstagsprofilen. Men ,det finns en lösning, och vi skall hitta den. Det gäller bara att tänka till!

Man får inte klarera ut till Galapagos. Det är förbjudet att gå dit utan dyrbar och tidskrävande specialtillstånd. Istället är rutinen att man checkar ut till Marquesas, och anlöper Galapagos av "Emergency-reasons", och kan i bästa fall få 20 dagars uppehåll efter att betalat för inklarering, utklarering, farledsavgift, sailing fee, tonnageavgift, behandlings och stämpelavgift. Med 128 hårda Dollar för vår båt kom vi ändå "billigt" undan. Flera andra båtar har även fått betala nationalparksavgiften på 150 Dollar och ibland också blivit besökta av hälsovårdsinspektören för "sanering", ytterligare 120.-. Lite oförberedda fick vi frågan av en något ironisk hamnkapten: "varför klarerar alla ut till Marquesas, när de ändå skall hit?.....

Galapagos är inte billigt, det är öpriser här, d.v.s. ca. hälften av svenska, men vi kom för djuren, och blev rikligt belönad. Att kunna följa orädda sjölejon, boobys, cormoraner, pingviner, iguaner, sköldpaddor och hägrar i deras ”vardag”, observera närgånget utan att störa, det var ”grejt”. Sjölejonen tog priset. De är sociala, skämtsamma och nyfikna, och vilar gärna middag eller för natten i vår Dinghy, eller på LOVINA´s badbrygga.

En båt i vår närhet fick ännu mera personligt besök. En större hanne tyckte antagligen att det blev för varmt på däck och sökte sig till sval skugga i salongen när de var ute och handlade. Gissa, vem som sov på däck den natten?

Från Christobal seglade vi västerut till Isabella, den största, men nästintill obebodda av öarna, som blev vårt avstamp för den långa resan. En fridfull vik intill Villamil med ett 10-tal båtar från världens alla hörn, sjösäkra, lite luggslitna men välutrustade, med trygga familjer som varit ute några år eller ett halvt liv. Putsandet och polerandet har här fått ge vika för skurborste och målarpensel. På Barbequ'n vid stranden pratas inte om prestanda, tekniska finesser, nya sjökortsprogram och problem med toaletten, utan om det enklaste sättet att torka fisk, den godaste jogurten eller det bästa ,hemgjorda fiskedraget. Alla delar med sig på ett lägmält och naturligt sätt.

Här finns loftet!

Albatross Segel AB
 Backa Bergögata 2J, 422 46 Hisingen Backa
 Tel: 031-45 55 56, Fax: 031-58 55 88
 E-mail: info@albatrosssegel.se, www.albatrosssegel.se

Öppettider:

Vardagar: 8.00-17.00, Lunch: 12.00-13.00

Här är det ingen dramatik inför avresan. Man lyfter kroken när man är klar och vinkar. Senare hörs man på SSB-nätet (24.00-UTC på 8143) och håller kontakten. Ulla bakade och lagade mat igen i förväg, vi köpte dubbelbakat bröd, hårt som skeppskorpor, 20 påsar av de underbara rosquettas att tugga på under ensamma vakter, massor med ägg och sedan beställde vi omogen frukt för 10 Dollar av en bonde. För 5 hade räckt, mer än väl. Vi fick ett halvt lastbilsladd med ananas, papaya, apelsiner, grapefrukt, mandariner och maraquia, samt en stock bananer. Ulla pressar juice tills händerna domnar, och vi äter fruktsallad så mycket vi orkar. Ingen skörbjugg på Lovina.

Nu, efter 12 dagars resa är vi halvvägs på den nästan 3000 nM långa resan, prick 4.20 på morgonen, vilket firas med nybakad äpplekaka och tee. Svårt att tänka sig att det är långt över 1000 sjömil vatten runtomkring. Vår värld är vår båt och vattnen runtomkring till dess sjö och himmel möts i ett svagt dis. De gångna dagar har bjudit på ett pärlband

av små lågrtyck med ständigt växlande vindar och jobbig swell som mörbultat LOVINA's skrov och gjort resan obekvämt. Månen som vid avresan var full har långsamt tynat bort och gömt sig. På nattvakterna sitter vi fortfarande påpälsade med jacka, luva och långbyxor, det är nästan lika kyligt som en svensk sommarnatt. Dagarna, ofta soligt varma fylls av välbekant, avspänd rutin och segeltrim för att locka fram de mesta ur de allt mer avtagande, svaga vindarna. Det är gott om tid för läsning, sömn, god mat, samvaro och egna tankar.

Vi färdas över ett av världens ödsligaste hav, men vi är inte ensamma. Vår närmaste "granne", DO-LITTLE, som vi har kontakt med via SSB är endast 300 nM norrut, och många sjöfåglar följer dag och natt vår båt. Sover de aldrig? Vart är de på väg, eller lever de sitt liv härute? Våra vänner Wolfgang och Margret på sin CONTESSA fick vända om till Galapagos efter 3 dagar, ett modigt beslut. Vi startade tillsammans, men de fick aldrig sitt Sailomat-vindroder att fungera och vågade inte fortsätta med endast en liten "leksaksautopilot", kopplad till ratten. Att handstyra i en månad, hemska tanke.....

Inga skeppsrutter går vår väg, men på vår resa kommer vi att korsa tre. Den första, som går mellan Callao och Honolulu passerade vi för några dagar sedan, en sällan befares rutt. Jag vet inte om det var rutin eller intuition när jag tittade ut mitt under ett mail, och såg HINT-ZE, en illa medfaren Koeransk trader passera 200-300 meter framför bogen, på väg norrut. De såg, till synes överraskade på mig men återbördade ej min hälsning, och sedan korsade vi deras kölvatten. Skeppets ivrigt snurrande radar skvall-

rade om att de sett oss, men vi är inte så säkra på det. De kanske satt och åt Sushi just då. Man är aldrig ensam, även på detta stora hav!

Gambier, den östligaste av Tuamotos-öarna är vårt mål. De flesta båtar väljer den gängse traden till Marquesas, men vi vill angöra Tuamotos, och följa Polynesian downwind. Där skall Marita kliva på för att segla med någon månad. Hon är lärare i Borås och vill förverkliga sin dröm om Söderhavet. Har vi tur kan vi fira midsommar tillsammans med "direktimporterad" sill, ansjovis och nubbe.

Nu är det dax att slänga ut fiskelinan. Ulla har återigen beställt fisk till middag. Igår blev det Tuna, och idag hoppas vi på en Dorado, kanske.

Det är härligt att leva!

Varma hälsningar från Peter och Ulla
SM6XHL@winlink.org

Lindisfarne - Forgus 37 - 7,5 t Maj - Juli 2005 Göteborg - Skottland

Vi vill börja med att tacka er alla som gjorde vår avfärd från Göteborg och Lilla Bommen till dagar att minnas.

På tur efter den Norska kusten.

Den 1 maj avseglade vi från Göteborg med siktet inställt på Lofoten och vändpunkt vid Tromsø strax söder om 70:e breddgraden. All vår början bliver svår – så också vår. Ah, svår och svår – det är väl som för de flesta att allt är inte riktigt klart. Vi la två veckor på fixa och montera utefter västkusten innan hoppet över till utlandet. Lika fullt har vi fortfarande fixarämnen kvar, de flesta av karaktären "bara" att montera.

Norge angjorde vi i Sandefjord där vår gamla mast, rigg och segel fått ett nytt liv. Familjen Bjerkeskoug's gamla ferrocementbåt med trämast fick därmed en förnyring till allas belåtenhet.

Vi hade hoppats på en varm och solig försommar men kunde den 16:e maj i Arendal notera 3 plusgrader på kvällskvisten. Inledningen av normännens 17:e majfirande blev av naturliga skäl lite lugnare än vanligt. Vårt nyinstallerade värmesystem (cirkulerande varmvatten värmt av antingen motor, landström eller oljekamin) fick ge sig till känna och

något mer välplacerade arbetstimmar och utgifter kan man nästan inte tänka sig. Vi har under denna första kalla period prisat vår Refleks-kamin så många gånger att den riktigt rodnar av beröm – inte bara av sin egen värme. Den pratar så rogivande till skillnad mot en luftvärmare och drar nästan ingen ström.

Norska kusten är nästan en och en halv gång så lång som den svenska och vår tidplan gör att det inte går att stanna någon längre tid på något ställe. Första delmålet var att hinna norr om polcirkeln innan midsommar och det betyder 580 nm från sydänden av Norge. Vi har tidigare seglat kuststräckan upp till Ålesund så den blev denna gång ganska snabbt genomseglad, förutom ett längre stopp i Skudenes där vi låg några dagar och monterade prylar. Från Ålesund är det fortfarande 300 nm kvar till polcirkeln och den passerades den 20 juni i regn dis och dimma. En fin tur till Svartisen fick vi mellan regnen och diset. Nästa delmål var att se Lofoten och då med extra besättning under några veckor. Berit som var först på plats

fick en dryg vecka med strålade sol dygnet om men vindfattigt, medan nästa besättning fick precis tvärtom. Olika falla ödets lotter...

Tillsammans med Berit fick vi också den mäktiga upplevelsen av valar på nära håll. Det går nästan inte att beskriva, men den som för första gången ser delfiner sno runt framför båten förstår känslan. Nu var det bara ännu mäktigare med grindvalar på upp till 8-9 meters längd och kaskeletter på upp till 15-18m. Tyngden ska vi bara inte prata om. Vår båt på nära tio ton ligger liksom i lä. Det är en adrenalinkick att ha en val som väger flera gånger båten inom 40 m och på kontrakurs!!

Sen har vi givetvis sett fågel av alla möjliga former och färger, stormfåglar, alkor en hel del havsörn samt dessutom en och annan säl, utter och tumlare.

Norsk skärgård är alldeles otrolig. Så många fina ställen att till och med friankra på, det är man ju inte van vid söder om Bergen, då skärgården är omväxlande djup – både på höjden och bredden. En liten ö kan vara upp till 1000 m över havet och lika fullt är det ankringsbart i vattnen

runt om. Mängder av skärgårdsbyar är fortfarande befolkade och hela Norges kustland känns levande. Det är lätt att finna butiker för proviantering och hamnavgifterna är förhållandevis låga där dom finns.

På vår hemsida skriver vi en dag för daglogg för den som har detaljintresse.

Vi har träffat många trevliga människor, både båtfolk och landkrabbor, och fått tips om lokala smultronställen. Man ska inte planera för mycket i förväg och framför allt ha gott om tid.

Så småningom då vi är tillbaka i Skandinavien blir norska kusten ett givet resmål.

Sen vi vände i Tromsö har ambitionen varit att färdigställa ytterligare ett av dom stora projekten innan vi lämnar kusten för Island, nämligen att äntligen få slutmontera vattenmakaren. Från Tromsö till Island är det nästan 700 nm och kortaste stället är från Ålesund med 550 nm. Så vi åkte söderut igen på den nordostliga vinden och fick äntligen njuta av med-

vind och riktigt hyfsat väder.

Vi stannade nån dag här och sen en dag där och till slut kunde vi provköra vattenmakaren för första gången. Allt fungerade som avsett och framkom avsaltade goda droppar. Underbart, inte för att det är några problem att tanka vatten i Norden, knappt i Europa heller. Men vi har ju tänkt att besöka fler länder och överallt är vattenkvaliteten inte lika bra. Nu blir vi oberoende och behöver bara tanka diesel nån gång ibland – för det är väl ingen som hittat på en bränslemakare ännu...

Nu kände vi oss rustade för att åka med första bästa vind som riktade mot Island. Tillfälle bjöds efter ett par dagar i Ålesund dit JRSK båten Tru love V och familjen Ivarsson kämpat sig i motvinden för att vinka av oss. Efter att idogt hoppackande av på däck onödiga prylar lämnade vi kusten i sol och laber bris riktning norra Island.

Den labra brisen övergick till en i riktning och styrka perfekt vind med godtagbar sjö under nästan två dygn. Sen vred vinden och ökade... Ökade gjorde också sjön så för att behålla framfart så var det bara att ändra kurs med vinden, efter ett tag siktade vi knappt på södra Island trots bidevindsegling.

Några timmar senare ökade vind och därmed sjön ytterligare och då var det bara att revidera planen igen – nu länsade vi undan mot Färöarna i full rulle och hade alltså 100 nm från

Islands ostkust övergivit planerna på att gå via Grönland till Amerika. Under dygnet mot Färöarna ökade sjön och vinden ytterligare och var snart uppe i 20m/s och sjön därefter, vårt beslut att vända sydost ut kändes nu ännu mera rätt. Nu kunde vi börja fantisera om en höstsegling mot varmare och soligare nejder.

Vi kom under dessa dygn att få ett fullskaleprov på vår vindsnurra (AIR Marin). I motvind på 15-17 m var det väl ingen som inte trodde att den skulle ge oss båtens hela behov, autopilot, radar, dator, instrument, lanternor osv, men i undanvind. Klart att den gav något mindre och dessutom drog autopiloten tre till fyra gånger så mycket ström i den grova medsjön men fullt tillräckligt för några dygns segling utan övrigt eltillskott.

På den vägen är vi nu, dvs vi har övergett plan A (som betydde överfart från Island mot Kanada) och är nu inriktade på plan B (som betyder söderut mot Portugal).

Vi har ju tid på oss så varför ha

brått.

Vi kanske till och med blir kvar i Portugal/Spanien under vintern och filar på fortsättningen av plan B.

I skrivande stund sitter vi mellan Färöarna och Hebriderna i en alldeles lagom halv vind och njuter av stillhet, uppehållsväder och faktiskt lite ljummen vind. Man blir ju inte så kräsen här uppe i norr – även 13 grader upplevs som ljummet.

Många hälsningar till alla och det ska bli roligt att träffa kända ansikten lite här och där. Med plan A hade det dröjt länge innan vi träffat på kändisar.

11 augusti 2005
Annika & Björn
S/Y Lindisfarne

www.sailaround.info
sm6yxb@winlink.org
mail@sailaround.info

Blue Marlin - Långedrag 33 - 7 t 2005-07-04

Peterhead Scotland

Så var vi då äntligen på väg, efter fem års planerande och sparande. Vi lämnade Hönö Hedens hamn 26/6 kl 14.20. Massor av familj, vänner och bekanta var där för att vinka av oss. Det var svårare att säga adjö än vad vi hade förväntat oss och mycket tårar blev det. Med tusen olika känslor släppte vi förtöjningarna och lämnade hamnen. Vi vill passa på att tacka Carin och Linda med respektive samt familjen Eklund som hjälpte oss få klart i huset och vår granne Mikael Dansken som hjälpt oss med båten.

Eftersom vinden var västlig beslöt vi oss för att segla norr över mot Skärhamn som första mål. Vi kom dit vid 18 tiden och det var skönt att få lite tid att packa det allra sista. Vi la oss tidigt och vi var alla trötta efter allt som hänt under dagen.

Måndagen började med kulingvarning så vi bestämde oss för att stan- na en dag till i Skärhamn och göra ärenden. Vi passade även på att gå på Akvarellmuseet och tittade på en underbar utställning av Ivar Arosenius, känd för att ha skrivit och målat barnboken Kattresan.

På tisdag morgon styrde vi kosan mot Skagen. Vi hade nordvästan och ganska blåsig. Vinden vred till väst

och vi fick gå för motor de sista två timmarna. Allt som allt tog det oss nio timmar dit. Vi lämnade Skagen på onsdag morgon vid 10-tiden och la kurs mot Mandal i Norge. Vi hade först friska vindar och en underbar segling men efter några timmar möj- nade det och vi fick gå för motor i nio timmar. Som tur var så började det blåsa igen och vi kunde börja segla igen. Vi har delat upp oss två och två och går vakt fyra timmar i stöten. De fyra timmarna får man dela upp som man vill i sitt vaktpar. Det funkar alldeles utmärkt då man kan välja om man vill ha sällskap eller sova två timmar extra. Det tog oss 24 timmar till Mandal och vi valde att endast göra ett snabbt pitt- stopp på två timmar där eftersom väderprognosen lovade sydost och ostliga vindar vilket var alldeles utmärkt för oss. Vi duschade, åt och handlade innan vi kastade loss för vår segling över Nordsjön.

Nordsjön visade sig från sin allra bästa sida med vindar från sydost och ost från 6-10 m/s. Vi hade alla varit inställda på en tuff segling, man har ju hört historier om hur jobbigt det kan vara där ute. Hans väckte oss tidigt på fredag morgon av att tre delfiner surfade på våran bogvåg. Vi blev förvånade och hade ingen aning om att det fanns delfiner här. Resten av resan fick vi besök av delfiner fem gånger till, en av gång- erna var de sju stycken som lekte runt båten.

Emma fick även se en mamma som visade sin lilla unge hur man tog fart och hoppade framför båten. Vi kom fram till oljefälten och såg mängder av oljeplattformar. Det var dimmigt så vi var lite oroliga att vi skulle komma för nära men vi kollade ofta av radarn och klarade oss helskinnade.

Lördagen började med strålande sol och stiltje och fick gå för motor i 8-10 timmar. Efter ett tag kom en lots och anropade oss, det var ett fartyg längre fram som bogserade något med en vajer som var hela 6 km lång. Tur att man inte hamnade emellan dom. Vi började nu känna att vi snart var framme i Peterhead Scotland och satt och snackade om vilken tur vi haft med väder och vind. Det skulle vi aldrig gjort för kl 21 på lördag kväll började det blåsa upp. Vi tog in ett rev på storen men fick snart bärga den. Med bara en lite näsduk till genua seglade vi i 18-20 m/s. Vågorna gick höga och vräkte sjöar över båten. När klockan blev tre fick Hans och Stefan syn på ljusen från Peterhead och gjorde sitt yttersta för att segla oss in i hamn. Det tog ytterligare två timmar innan vi kunde lägga till vid bryggan då det hade varit långt kvar och svårt att hitta in mellan pirarna i den svarta natten. Vi var alla trötta och gick och la oss för en riktig natts sömn efter tre dygn och 17 timmar på havet (2 timmar av dom var pittstoppet i Mandal).

Vi vaknade kl 11.30 lokal tid och

det första vi gjorde var att duscha och äta frukost på nybakat bröd som Milla bakat. Vi tog en promenad i stan och kollade på alla gråa hus och käkade glass. Vi gick på maritimt museum som berättade om Peterhead som gammalt fiske- och valfångstsamhälle. Sen gick vi tillbaka till båten och städade, vilket verkligen behövdes. På kvällen gick vi in till stan igen och käkade fish and chips och besökte en pub där vi drack en pint öl.

Nästa anhalt blir antagligen Mc Duff och sen in i Caledonian Canal där vi skall speja efter Loch Ness sjöodjur.

Vi hörs snart igen Emma, Stefan, Milla och Hans / Blue Marlin.

2005-08-09

Blue Marlin har nu lyckats segla till La Coruna i Spanien. Vi har det oförskamt bra och njuter av varje ögonblick. Om ni vill följa vår resa kan ni gå in på vår hemsida <http://hem.passagen.se/bluemarlin> eller klicka på vår länk som finns under länkar på JRSK:s hemsida.

Ha det bra Hans, Milla, Emma och Stefan

Crusader - HR36 - 7,5 t

Juli 2005

Recife

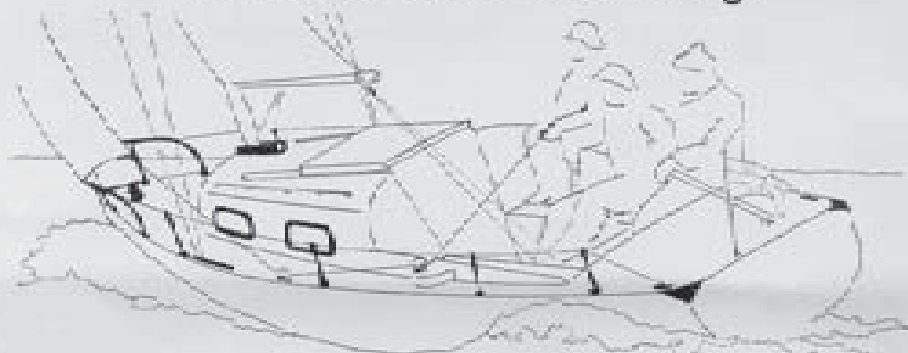
Resebrev nr 9 från Salvador, Chapada Diamantina, Rio de Janeiro och Pantanal.

Konfrontationen med Capitania'n förtog en del av glädjen att vara i Brasilien. Men, vi tog nya tag, och när vi trodde, att vi hade kommit undanböterna från Capitania'n, började vi planera våra resor i Brasilien.

Lättast var att ta sig till Lencios, som var huvudorten i Chapada Diamantina, ett område där man hittade diamanter år 1822 och man fortsatte att hitta dessa under hela 1800-talet. Lencios betyder lakan, och kommer från denna tid då många hundratals "täkt" på håll såg ut som lakan som torkade i vinden. Diamanterna var av dålig kvalitet, men användes i industriellt bruk. Fransmännen köpte dessa för att tillverka borrh, som användes för att borra Panama-kanalen, St. Gottards-tunneln och London Underground. De byggde till och med ett vicekonsulat i Lencios.

SPECIALBESLAG I ROSTFRITT

Tillverkas efter beställning

ARGONA ROSTFRIA AB

FLYGMOTORSVÄGEN 3
423 57 TORSLANDA

TELEFON 031 - 92 14 08
FAX 031 - 92 14 09

Chapada Diamantina är en Nationalpark sedan 1985. Det tog 6 år för biologen Roy Funch att kämpa mot den brasilianska byråkratin innan beslutet fattades att göra området till nationalpark. Roy Funch, en före detta amerikanare från Arizona men nu brasiliansk medborgare kom till Brasilien för ca 25 år sedan med Fredskåren (Peace Corps). Här finns otaliga vattenfall, underjordiska grottor och många vandringsleder. Första och tredje dagen där gjorde vi guidade utfärder med bil. Andra dagen vandrade vi runt i trakten av Lencios. Svetteigt, men trevligt och vackert.

Lencios ligger utefter huvudvägen mellan Salvador och Brasilia (huvudstaden). Avståndet från Salvador är 420 km och det skulle ta 6 timmar med regional buss. Vägen var bra tills vi hade ca 100 km kvar till Lencios.

Då började vägen bli allt sämre och sämre och till sist var det stopp på grund av att hundratals långträdare stod still. Busschauffören förklarade att det var en strejk på grund av att de ansvariga inte hade gjort något åt vägens skick. Vi tänkte att det var ju typiskt. Nu blir vi stående här, men efter ett tag så hade man förhandlat sig till så att bussen fick passera. Detta var ju inte det lättaste, då lastbilar blockerade både på längden och diagonalen, men till slut så kom vi igenom och kunde fortsätta till Lencios.

Det var intressant att se att de flesta av långträdarna var av märkena Volvo eller Scania. Några var Mercedes och nästan alla var nya, moderna modeller.

Tillbaka i Salvador så var det dags för nästa resa. Vi hade tidigare haft kontakt med Eddy Guedes på Tours Bahia, som enligt Lonely Planet (som vi läser noga) är den bästa resebyrån i Salvador. Eddy hjälpte oss att boka billigast tänkbara flygbiljetter till Rio de Janeiro. Sedan vidare till Campo Grande via Sao Paolo och därefter tillbaka till Salvador via Sao Paolo.

Det var nödvändigt att flyga via Sao Paolo, men en tidsödande omväg.

I Rio de Janeiro bodde vi förstås nära den berömda stranden Copacabana. Vi tillbringade tre dagar med att först köpa en guidad tur till gamla staden och sockertoppen (Pao de Acúcar). När vi tog linbanan upp till den 396 meter höga klippan började det att regna. Vi lyckades dock ta några bilder. Nästa dag tog vi lokalbussen till Corcovado där tåget upp till Kristusstatyn (Cristo Redentor) gick. Färden gick genom nationalparken Tijuca upp till toppen som ligger på 710 meters höjd. Denna dag låg molnen lågt och emellanåt var statyn helt dold i moln och vi fick passa på tillfällena för att få några bra bilder. På kvällen var vi på en brasiliansk show. Sista

dagen tog vi oss in till gamla sta'n för att åka med en gammal spårvagn genom den äldsta delen av Rio, Santa Teresa. Sedan tog vi Metron (mycket modern) till stranden Ipanema och promenerade tillbaka till Copacabana.

Efter dessa dagar flög vi vidare till Campo Grande för att därifrån ta oss till Pantanal. Pantanal är ett vidsträckt våtområde på ca 230.000 km² eller halva Frankrikes yta. 100.000 km² ligger i Bolivia och Paraguay och resten i Brasilien. I Brasilien är området delat mellan Mato Grosso och Mato Grosso do Sul. Att vi valde Mato Grosso do Sul berodde på att vi hade fått information av brasilianare vi mötte i Lencios att det var mest djur och fåglar där. Pantanal kallas Terra de Ninguem, vilket betyder ingenmansland.

Det bor få människor där. De människor som lever där har lyckats skapa en farm (fazenda) eller lever på fiske och jakt. Området är nu en nationalpark och det finns 650 fågelarter, 235 fiskarter, 53 olika reptilerarter samt 80 olika däggdjur. Farmarna har tillsammans över 24 miljoner boskapsdjur, vilket är mest i Brasilien. Boskapen går fritt i naturen och tittas till då och då av de brasilianska cowboysen (guachos). På den fazenda vi bodde samlade man in djuren varje månad för att räkna och kontrollera dem. Under regnperioden står vattnet ca 3 meter

högre än vad det gjorde nu och det betyder att största delen av Pantanal ligger under vatten. Djuren får då drivas och köras till höglänta områden. Vår fazenda var på 1.780.000 ha. För att kontrollera hela området fick man hyra helikopter eller flygplan i Curumbá som låg nära den bolivianska gränsen.

Vi kom till Campo Grande på eftermiddagen och lyckades med hjälp av en taxichaufför hitta ett billigt och bra hotell nära busstationen där alla reseagenter höll till. Dagen efter började vi att undersöka utbudet och hade tur att träffa på en agent som presenterade fazendan Santa Clara för oss. Vi hade blivit varnade för agenter som sålde turer till "ingen-ting", så vi var på vår vakt och sa att vi återkommer. Medan vi letade efter en bankomat så stötte vi på Paulino som var gift med Maureen som vi hade talat med tidigare på kontoret. Han sade att vi inte behövde vara oroliga och att vi kunde få åka med ägaren till agentfirman, som skulle köra ut dit under eftermiddagen. Eftersom hans fru även skulle vara med så kände vi att det kunde ju inte vara bluff. Resan dit var 350 km och tog ca 4 timmar. När man lämnar den asfalterade vägen till Curumbá och vidare till Bolivia, så körde man på "Estrada Parque Pantanal", som är den gamla grusvägen till Curumbá genom Mato Grosso do Sul. Utefter denna låg ett antal fazendor och även vår; Santa

Clara.

Vi blev väl mottagna av familjen, men ingen talade engelska, inte ens agenten och hans fru. Första dagen var vi de enda gästerna. Efter frukost så kom en av sönerna och frågade om vi ville följa med på en promenad i omgivningen. Under denna såg vi många olika fåglar, bl a fyra stycken blå arapapegojor (utrotningshotade), den stora jabirustorken Tuiuiu (1,40 hög), apor och alligatorer. Efter lunch anlände ytterligare en gäst, men fortfarande ingen engelsktalande guide, vilket var utlovat. Sonen Hobson tog oss med på en båttur på floden Rio Aobral. Under denna tur såg vi massor av alligatorer, kapibaror, apor och fåglar, bl a tukaner, gamar, hägrar och många munkparakiter. Hobson var ganska lätt att förstå så vi hade inga större problem med språket. Vi fiskade även pirayor som man senare tillredde till en soppa. Nästa dag kom ytterligare två gäster och även en engelsktalande guide; Paulo. Paulo var mycket duktig och hade tidigare varit jägare tillsammans med sin far. Denna dag var vi ute på en bilsafari till Rio Paraguay och utmed vägen såg vi återigen många alligatorer, kapibaror samt fåglar.

På eftermiddagen var det dags att rida. Vi följde då fazendans gaucho på en fin tur över ägora och återvände i solnedgången. Vi hade verkligen fina dagar med bra pro-

gram och god mat under vår vistelse på Santa Clara. När vi var ute och vandrade i våtmarkerna med Paulo, liksom även Hobson, så var det intressant att se hur lätt de upptäckte olika fåglar och djur. De visste var djuren fanns och hörde läten på fåglar och djur. Hobson kunde höra skillnaden på den blå och de andra arorna. För oss lät de ganska lika. Sista dagen med Paulo så såg vi åtta stycken rödbröstade aror som satt i ett träd och åt frukter.

Sammanfattningsvis under dagarna på Santa Clara såg vi hundratals jacarés (alligatorer), tre stycken jätteuttrar, tiotals kapibaror (världens största råttor), hjort, rådjur, räv, tvättbjörnar, vrålapor, ödlor och fåglar i massor. Gruppen hade en önskan att få se leopard och anaconda, men detta lyckades inte. Vi såg dock en fångad anaconda vid Rio Paraguay.

Att livet är tufft i vilda Brasilien förstod man när Paulo berättade om sin uppväxt och sina föräldrar. De hade en fazenda utanför Curumbá. Modern dog i cancer och när pappan började bli till åren så försökte han sälja av boskapen. Vid ett tillfälle

hade han sålt femton djur till en annan fazendaägare. För dessa hade han fått 2000 reals (ca 5500 SEK). Någon hade fått reda på detta och när han red hem till fazendan blev han rånad och skjuten till döds. De sköt även hästen och försökte dölja brottet. Paolo tror sig veta vilka rånarna var, men har inga bevis. Skälet till att de sköt hästen var förmodligen för att fördröja upptäckten av brottet.

När vi efter fyra dagar skulle bege oss hemåt så blev vi skjutsade ut till huvudvägen för att därifrån ta bussen till Campo Grande. Bussen utgick ifrån Curumbá och enligt uppgift var det alltid gott om plats ombord. Bussen kom och vi frågade om det gick bra att hoppa på, men NEJ, den var full. Nästa buss skulle komma två timmar senare d v s kl 16.30, men vi fick vänta och vänta ..... Där bussen skulle stanna låg parkpolisens station och vi lyckades fråga polisen vad som kunde ha hänt. Han förklarade då att federala polisen hade stoppat bussen på vägen vid en kontroll. Där gick man igenom alla passagerarnas bagage. Paolo hade berättat att all trafik från Bolivia via Curumbá till Campo Grande kontrollerades på grund av smuggling av kokain, som kommer från Bolivia. När klockan var nära 18.00 och solen började gå ner kom äntligen bussen och vi fick plats. Dessförinnan hade vi varit lite nervösa. Det hade inte varit trevligt

att bli stående ensamma mitt ute i Pantanal med poliser som var beväpnade till tänderna. Inte ens polisen i Brasilien är att lita på och när mörkret faller så vet man inte vad som kan hända. Två svenska pensionärer kan lätt försvinna i våtmarkerna och det fixar alligatorerna snabbt. Nåväl, bussen var mycket modern med aircondition och fotpallar. Vi kom fram till Campo Grande och tog in på vårt hotell igen.

Flyget från Campo Grande gick kl 04.00 på morgonen och vi skulle checka in kl 03.00 så efter att åkt med en Citytour genom Campo Grande på eftermiddagen så tog vi bussen ut till flygplatsen. Där fanns en fin restaurang så vi åt middag och försökte sedan hitta någon bekväm plats att vila på. Det blev lite si och så med vilan och när vi till slut fick gå ombord på flygplanet så somnade vi gott. Flygbolaget GOL som vi flög med hade mycket moderna plan, var mycket noga med att hålla tider och trots byte av plan i Sao Paulo så fungerade allt perfekt. Även väskorna hittade till Salvador. I Salvador stod vår taxi-chaufför Ademar och väntade på oss. Han hade kört oss ut och lovade då att komma och hämta oss, när vi återkom.

Det kan man kalla service.

Lyckligt återkomna till Crusader fick vi höra att det under veckan blåst en

del och att dyning gått in i marinan och förorsakat att en del akterförtöjningar hade gått av. Bl a en av våra. Marinapersonal hade fixat en ny. Ett brasilianskt par som lovat titta till Crusader hade lagt en extra lina till pontonen. Det hade ryckt så hårt i förtöjningarna att båda våra förtöjningsfjädrar av gummi från Forsheda hade gått av. De kanske var märkta av solens starka strålar. Dessbättre blev det ingen skada på båten.

Nu planerar vi för att lämna Salvador och segla norrut.

Många hälsningar

Ingela o Lars på Crusader

Resebrev nr 10, 2005 Segling norrut från Salvador till Recife samt resa till Amazonas.

Under tiden vi var i Pantanal hade det skett en ändring i vädret. Det hade tidigare varit ganska behagligt väder med ostliga vindar runt 5 m/s, men nu kom det ständiga regnbyar. Under en natt då vi var borta, blåste det upp till kuling från söder, vilket resulterade i att kraftig dyning gick in i hamnen och marinan. En av marinans akterförtöjningar till Crusader gick av, vilket resulterade i att båten svängde kraftigt från ena sidan

till den andra. Våra Forsheda ryckdämpare i förtöjningarna, som vi hade till bryggan gick av. Crusader klarade sig dock utan en repa tack vare marinapersonalen, som ryckte ut och fixade en ny akterförtöjning. Typiskt, att det skulle hända, då man inte är i båten. Vi hade ju legat en månad i marinan utan några som helst problem.

När vi hade återvänt till Salvador från vår resa, kände vi att det var dags att försöka ta oss norrut så fort som möjligt. Vi kollade på vädersaiterna och det såg ut som om det skulle kunna bli en lugn seglats med vindar mellan 5-10 m/s från ost. Vi beslöt oss för att klarera ut. Sista myndigheten man besöker var den ”välkända” Capitania’n. Undrande vad som skulle hända stegade vi in på kontoret och sade att vi ville klarera ut. Tjänstemannen tog våra papper och hittade sina papper angående oss. Sedan gick han in och tittade i datorn. Han läste en bra stund, och vi stod där och hoppades att han skulle säga att allt var OK. Till slut såg han på oss, önskade oss en trevlig resa och gjorde ”tummen upp”; ett tecken som alla brasiliannare använder, då allt är bra med hälsan, kärleken....och även mellan oss och Capitania’n. När vi vände oss om för att gå, vem står där om inte vår fixare, Senhor Lindemberg Almeida Dourada. Han hade samma röda skjorta, som han hade sist vi såg honom, trots att han hade tjänat

nästan en brasiliansk månadslåglön på oss. (Vi vill här passa på att nämna, att Kalmar-Janne erbjöd sig att dela kostnader och ev. böter förknippade med Capitania'n. Jan är en riktig hedersman). Lindenberg hälsade och frågade om allt var "tudo bem". "No problema", sade vi, men till vår bestörtning, så började han snacka med tjänstemannen. Givetvis handlade det om vårt mellanhavande med Capitania'n. Vi såg att tjänstemannen bara flinade åt honom, så vi klappade honom på axeln och sade hej och tog oss därifrån så fort vi kunde. Den svenske konsuln John Brusell hade gjort ett bra jobb. Vi bugar oss ännu en gång för denne gentleman, som till och med tog sig tid att komma och hälsa på oss i marinan.

Vi fyllde upp våra dieseltankar och stävade ut ur Baia de Todos os Santos.

När vi skulle dra ut storseglet hände det igen. Det fastnade högst upp vid den latta, som är närmast masten. Upp i masten igen! Vi är mycket glada för stegen i masten, men vi skulle ha tagit med oss det gamla storseglet och sparat det nya för lugna seglatser på västkusten. Det gamla är utan förstora akterrunda, vilket man absolut inte behöver på "blue water cruising". Vi var inne på detta, innan vi seglade iväg, och hade till och med gjort en översyn på det hos Haags Sails, men i sista stund valde vi det nyare. Så synd!

Seglingen mellan Salvador och Recife är på 400 Nm. Vinden låg på styrbords bog nästan hela tiden utom sista dagen, då vi kunde styra mer norrut. Vi hade inte loggen monterad på grund av den snabba beväxningen, som man får räkna med i dessa farvatten. Vi antar, att det var lite motström, men vi gjorde runt 5 knop över grund och seglatsen tog 3 ½ dygn (17 timmar motorgång). Det var en frustrerande seglats. Vi råkade ut för ständiga squalls, som gjorde att vi seglade hela tiden med två rev i storen och ändrade rullfocken, då vi såg ett squall hota oss. Vi vågade aldrig dra ut storseglet på grund av att det tog för lång tid att ändra det, och då var squallet över oss direkt. I början kom squallen bara på dagarna, men sedan överföll de oss på nätterna också.

Ett squall är en mycket häftig regnby med ibland hagel och åska (som vi slapp). Om man vid horisonten ser ett mörkt moln, som går ner mot vattenytan, så gäller det att kontrollera detta noga. Helt plötsligt kan vinden öka från mysiga 5 m/s till 18 m/s och så regnar det som bara f-n. Man ser nästan ingenting. Vinden ändrar ofta även riktning. En kvart senare är allt, som det skall vara igen. Ut med focken igen, men så kommer det ett nytt.....

Vi hade läst i pilotboken att man fick se upp för fiskebåtar. Av denna anledning höll vi oss på vattendjup

på 100-500 meter men blev förvånade över att se fiskebåtar liggande utanför oss i den grova sjön. De hade inga lanternor, men när de fiskade på natten, använde de en stark lampa för att locka till sig fisken. Vi undrade ofta hur de vågade gå så långt ut, med dåliga motorer. Det kunde var 5-10 Nm till land!

På grund av den kraftiga sjögången, vågade vi oss inte in i Tamandare eller Suape, som lär ha fina ankringsmöjligheter. Vi seglade direkt till Recife, som vi fick angöra på kvällen i mörker och även då med squalls, som överföll oss. Recife är en stor industrihamn. Angöringen var lätt. Vi hittade Pernambuco Iate Clube, där vi även hittade en mooring-boj att förtöja i.

Dagen efter hjälpte vår granne, engelsmannen Ken, oss och det fransk/spanska paret Michel och Eva att hitta de myndigheter, som vi skulle klarera in hos.

Vi hann knappt iland med våra dingar förrän himlen öppnade sig och det regnade otroligt i nästan en timme. Vi hann därför bara med tullen. Immigration hade hunnit stänga för lunch. Michel föreslog, att vi skulle göra resten nästa dag, då vi hade tagit oss in till Cabanga Iate Clube, som är en marina med allt man kan önska sig. Swimming-pool, restaurang, bar... Den är även bevakad. Detta passade oss fint, då vi planerade att göra en resa till Amazonas.

Efter vår ankomst till Recife, så fort-

satte det dåliga vädret. Det regnade och blåste upp med jämna mellanrum varje dag. Ett dygn regnade det ihållande hela natten och nästan hela den kommande dagen. På eftermiddagen tog vi oss med buss till stadsdelen Boa Viagem. Det stod massor av vatten överallt.

Dagen därpå talade vi med marineron Marco, och han berättade att läget var katastrofalt i och omkring Recife. Många enkla hus hade försvunnit i vattenmassorna. Folk hade inte mer kvar, än det de hade på sig. Allt flöt bort. Han berättade vidare, att president Lula hade rest till Europa för att be om katastrofhjälp. Det blev vid detta tillfälle så fuktigt ombord att två av våra brandvarnare utlöstes!? Batterierna var inte slut och ett par dagar senare så fungerade de igen. Vi fyllde dock våra vattentankar till brädden med regnvatten, vilket var positivt.

Vi har börjat undra, om vi har haft otur med vädret i Brasilien eller om det var "bättre förr". Vi hade ju läst och talat med åtskilliga seglare, som har varit i Brasilien före oss. Ingen talade om detta ständiga regnande. Men, talar man med brasilianare, så skall det regna och blåsa mycket fram till juni/juli. Vi yachtisar blir då sittande i marinorna, där det inte finns så mycket att göra. Cabanga Iate Clube har ju en pool, vilket är skönt, men det är inte tillrådligt att promenera från området, utan man måste ta taxi eller buss. Det går inte

att bada i eller i närheten av marinorna p.g.a. smutsigt vatten. Vid beacherna runt Recife har vattnet samma kulör som i marinorna. Men, det är säkert renare. Vi har inte badat i havet sedan Itaparica vid Salvador. Eftersom sjögången fortsättningsvis kommer att vara sådan att vi inte vågar oss in på ankringsplatserna, så blir det till att hålla sig till sötvattnet i duschen ombord eller i marinorna. Det är ju lite tråkigt. Vi har sett bilder på otroligt fina ankringsplatser, men de får väl vara. Det, som uppväger det hela, är våra resor till Chapada Diamantina, Rio de Janeiro, Pantanal och kommande Amazonas/Manaus; för oss verkligen unika områden.

Vi har dock träffat så många vänliga och hjälpsamma människor, att vi är överväldiga. De så kallade ”very bad boys” har vi inte råkat ut för ännu. Vi har kanske mött några, men de tyckte kanske att tillfället var fel. Uttrycket ”very bad boys” fick vi av två brasilianska ynglingar, som varnade oss för att gå runt med kameran, som vi gjorde. De uppmanade oss att; ”...först se oss omkring, sedan ta upp kameran, ta bilden och stoppa ner kameran igen i t.ex. ryggsäcken.”

Det är även mycket billigt att vara i Brasilien även om växlings-kursen har stigit med nästan 30 % sedan vi kom hit i början av mars. I Cabanga Iate Clube har vi talat

med en segelbåtsägare, som heter Hans Hutzler. Han och hans fru talar bra engelska. En söndagseftermiddag hade vi bestämt oss för att äta på klubbens restaurang. Då kom Hans med fru in tillsammans med ett äldre par. Det visade sig vara Hans föräldrar, som hette Georg och Celina Ribeiro Hutzler. Georg hade kommit till Brasilien för 34 år sedan genom ett tysk-brasilianskt projekt, som gick ut på att lära farmarna ny teknik. Han stannade och fick ett uppdrag att ur urskogen någonstans mellan Belem och Fortaleza röja och anlägga en jättefarm. Han hade många anställda under sig och var den som fick kunna allt...Det fanns ingen att fråga. De byggde hus, röjde och planterade, fixade vatten och el. När uppdraget tog slut började han ta tillvara på palmhjärtan, konserverade och sålde sedan konserverna via matvarubutiker. För närvarande exporterar han meloner till Storbritannien och kommer att utöka exporten med andra frukter och större marknad.

Ingelas bror Crister med fru Elinor hälsade på oss i slutet av juni. De hade varit på rundresa till Rio de Janeiro, Pantanal och Amazonas innan de landade i Recife. Tillsammans med dem besökte vi staden Olinda, som ligger strax norr om Recife. Olinda hör till det s.k. Världsarvet. Tyvärr, regnade det minst två hela dagar under deras besök. Vi hade haft gott om tid att studera

området runt Manaus (Amazonas) och när Crister och Elinor hade åkt, tog vi kontakt med en tjej, Carla Alcantara, som vi hade lärt känna tidigare. Hon jobbade på resebyrå Punkt a Punkt i stadsdelen Boa Viagem. Hon lyckades fixa billiga flygbiljetter med bolaget Varig T/R Manaus.

Vi lämnade alltså Crusader i Recife och flög till Manaus via huvudstaden Brasilia. I Manaus stannade vi i två dagar och passade på att se oss om.

Manaus har idag 1,4 milj. invånare. Vi var bl.a. på Operahuset, som byggdes under gummirushen och öppnades 1896. Det är en unik byggnad då allt byggnadsmaterial kom från Europa; allt utom trävirket, vilket även en stor del av detta fick sändas till Europa för att bearbetas. Under gummirushen fanns det gott om kapital i Manaus. Staden var den andra i Brasilien efter Rio de Janeiro, som fick elektricitet! Gummiarbarbetarna hade så mycket pengar att de kunde kosta på sig att skicka sina kråsskjortor för tvätt till London och damerna var klädda i senaste Paris-modet.

Tyvärr, så tog det roliga slut för Manaus och Brasilien. Det var en engelsman, Henry Wickham, som lyckades smugla ut fröer från gummiträdet till London, där man lyckades driva fram plantor, som man sände till Sri Lanka och Malacka-

halvön. Därmed var gummirushen gyllene dagar över i Manaus och 1925 stängdes Operahuset dit många världsartister hade rest för att uppträda. Det vackra huset förföll men i slutet av 1900-talet tog man tag i förfallet och restaurerade byggnaden, som öppnades igen 1997.

Vi besökte en morgon hamnområdet. Den flytande kajen, som konstruerades av en engelsman, öppnades 1902. Det ansågs då vara ett tekniskt under, eftersom Manaus har stora årliga variationer på vattennivån; upp till 14 meter. Kajen följer med vattnet. Vi var även på Mercado Municipal, en byggnad, som var en mindre kopia av Paris Saluhall. Saluhallen invigdes 1882 och gjutjärnet som användes importerades från Europa. Vi åt lunch strax utanför saluhallen; grillade pirajor med allt därtill, samt två stora starka öl... allt för 14 reals d.v.s. c:a 45 kr för oss två. Där träffade vi en trevlig man från Peru. Han hade varit lärare i engelska innan ödet tog honom till Manaus, där han nu försökte få jobb som guide. Han berättade att det hade tagit honom 5 år och 500 reals (en stor summa pengar för vanligt folk) för att få uppehållstillstånd. Han berättade, att det var Policia Federal som var den polismyndighet man kunde lita på. De andra poliserna var bara rövare och banditer. Detta hade vi tyvärr hört tidigare. Man bör hålla sig på behörigt avstånd från dessa, som ser en turist

(och även en brasilianare med pengar), som en rejäl källa att öka på sina mycket dåliga löner.

Från Manaus flög vi sedan vidare med Ricos Airline till Tefé, som ligger 450 km väster om Manaus. Planet gick först till Tabatinga, som ligger vid ”trekröset” mellan Brasilien, Peru och Colombia. Tefé ligger vid Rio Solimoes. Stadens ekonomi är baserad på fiske, timmer och ”drugs” Floderna som flyter från Colombia och Peru är svårbevakade. Man smugglar coca med hjälp av alla slags småbåtar från de coca-producerande områdena i dessa två länder.

På flygplatsen hämtades vi av representanten för Mamiraua Reservatet; Monique Vasconcales, som vi hade haft mailkontakt med under ett antal veckor innan avresan. Efter ett kort besök på hennes kontor, kördes vi ner till hamnen där ett antal snabbgående motorbåtar väntade på oss och de 10 andra gästerna. Uakari Lodge, där vi skulle bo, låg 25 km ytterligare västerut och färden tog c:a 1 timme. Mamiraua-reservatet är på 5 milj. ha och är det största intakta området med översvämmad djungel, várzea, i Amazonas. Området har 12 meters skillnad på vattennivån mellan torrperioden (september-mars) och regnperioden (april-augusti). Uakari Lodge var byggt på grova timmerstockar, som var förankrade i botten. På så

sätt hade man alltid vattenytan på samma nivå jämfört med husen året om. Detta byggnadssätt var mycket vanligt längs floderna

Vi var i Mamiraua under 4 heldagar. Varje dag började med frukost kl 6.30 och sedan ut i den översvämmade regnskogen i en liten kanot med en paddlande guide i fören. Han visade och namngav alla apor, sengångare, fåglar, kajmaner, ormar, ödlor, fiskar.....som vi kom i kontakt med. Mest spektakulärt var vrålaporna, som kunde få hela djungeln att låta som en resonanslåda. Det var otroligt vad dessa ”små” apor kunde låta. Vi var bara tre ombord på en kanot, och därför var ju chansen större att vi skulle få se de skygga djuren. På kvällarna var vi ute och kollade djurlivet med hjälp av strålkastare. Då var det lätt att upptäcka kajmanerna. Deras ögon lyste illröda på långt håll. Den största vi såg var c:a 4 meter men de lär finnas bjässar på 6 meter, som väger mer än 200kg. Utanför Uakari Lodge simmade de rosa delfinerna, boto, och även de mindre och gråa, tucuxi.

En eftermiddag fick vi besöka en by, där caboclos eller ribeirinhos bodde. De är halvblodsindianer, som lever sitt liv i samklang med floden, som ibland kan flyta så högt att vattnet nådde cirka tre meter över den markyta, som vi gick på vid besöket. Då rinner vattnet in i de enkla husen och människorna får ta sig in genom

fönsteröppningarna. En del höjer golvnivån andra får flytta till vänner och bekanta. Flodfolket är vackra och väldigt mjuka i sättet.

Fiske är en stor inkomstkälla i Amazonas. På Uakari Lodge och på restauranger i Manaus serverades varje dag fisk. Mest populär var pirarucu, aruana, tucunaré (eller peacock bass) och tambaqui. Vi har prövat dem alla och de smakar bra. Bäst gillar vi pirarucu, som kan bli upp till 3 meter lång och väga 200 kg, vilket gör den till en av de största sötvattenfiskarna i världen. Den är eftertraktad och ”dyr” vilket har fört med sig att den är fredad under fortplantningssäsongen. Men tjuvfiske förekommer givetvis.

Sista eftermiddagen åkte vi med två motorkanoter till Lake Mamiraua. Under vår vistelse där bildades det ett åskoväder. Detta var vårt enda oväder under vår vistelse. Det började blåsa och regna kraftigt, samtidigt som åskan gick. Plötsligt slog den ner alldeles intill vår kanot. Vi har inte varit så nära ett blixtnedslag, sedan vi passerade Lindesnes, Norges sydspets, för över två år sedan.

Tidigt nästa morgon kom en reguljär flodbåt och hämtade oss för att ta oss till Tefé igen. I Tefé gick vi direkt ombord på en större flodbåt, A. Nunes, för att köpa biljetter till Manaus. Vi fick en hytt med aircondi-

tion på 3-dje däck. Fem av de övriga Mamiraua-gästerna (fyra ungdomar från USA och en från Frankrike) köpte hängmattor och 50 % billigare biljetter på 2-dra däck. Billigast var det dock på första däck, men där fick man dela utrymmet med allt möjligt gods....fisk, bananer, allt man kan tänkas ta ombord för transport till Manaus. Maten ingick i priset, men den var, som en av amerikanerna sade; ”pretty basic”. Det var verkligen trångt för dem, som låg i hängmattor. En av flickorna, Maria, berättade att hon hade den ena grannens rumpa i ryggen och den andra grannens ena fot nära ansiktet. Bland passagerarna var även tre kvinnor från byn, som vi hade besökt, när vi var i Mamiraua. Den ena, som hette Roth, berättade, att även hon hade svårt att sova, trots att hon och hennes kamrater var vana.

Resan utefter floden tog 36 timmar. Den var intressant med stopp i några byar på vägen. Vi stoppade även vid en liten by, som inte hade någon angoringsponton. Vid det tillfället körde de båten mot strandbrinken och förtöjde i en trädstubbe. Sedan lastade de ombord ett femtiotal bananstockar, en hög med en frukt, som såg ut som pumpa samt ett antal stora frigolit-lådor, som innehöll fisk. Även detta fick passagerarna på första däck samsas med. Vi anlände till Manaus vid 6-tiden på morgonen. Eftersom vi inte ville trängas

med alla som ville av först, så tog vi det lugnt. På tredje och andra däck var det nästan inga passagerare kvar, när vi började lämna båten. På första däck var det kaos! Gods skulle lossas, folk hade inte kommit ur sina hängmattor, skummisar hade kommit ombord, det var en verklig röra... Jag kom ner före Ingela och stoppades av en kille, som hängde med armarna i take t och inte ville flytta på sig. Jag blev lite irriterad och knuffade till honom och kom förbi, med den påföljden att han kastade sig förbi mig, snubblade över gods och annat på däck och intog samma ställning samt i vägen för mig. Jag blev ännu mer irriterad och frågade om han hade några problem. Det hade han inte och släppte förbi mig. När vi kom ut på kajen, så kände jag efter om jag hade allt med mig. Plånboken med "ölpengarna" var borta. Grabben som stod i vägen för mig ingick i ett gäng ficktjuvar. En eller två man bakom mig hade knuffat på mig, som dom alltid gör och passat på att sno plånboken med knappt en hundralapp i. Resten har vi alltid i en gördel runt magen under skjortan. Det var synd, att Ingela inte var så nära, att hon såg vad som hände. Det hela var klassiskt och ändå gick jag på det p.g.a. att jag irriterade mig på mannen, som envisades med att inte flytta på sig. Ingen större skada var ju skedd. Sämre gick det för en av amerikanerna. Han blev av med pengar, kreditkort och körkort. Alla vet

om problemet, men efter ett tag slappnar man nog av lite för mycket. Det gäller att tänka till före och inse var det kan uppstå problem.

Vi promenerade sakta genom staden, som började vakna. Vi hittade en liten ambulerande restaurang i en gatukorsning. Där köpte vi stekt bröd med stekt skinka och ägg samt kaffe för 15 kr för oss båda. Vi satt där tillsammans med andra Manausbor och åt vår frukost. Vi kom fram till hotellet alldeles för tidigt. Den snälle portieren, som talade utmärkt engelska och som kom ihåg oss från förra besöket, släppte in oss på ett

**BJÖRLANDA KILE
SMÅBÅTSHAMN**

Kolla alltid våra fina
Erbjudanden

HEMPEL INTERNATIONAL
HENRI LLOYD MUSTO
GARMIN RAYMARIN SILVA
MAGELLAN ECHO PILOT
MERCURY QUICKSILVER

**sea
sea**
®
BÅTTILLBEHÖR

rum, så att vi fick duscha. Frukost fick vi också! En gång till!

Nästa dag tog vi lokalbussen till flygplatsen. Det skiljde 135 kr mellan bussen och taxi. Vi måste passa på att nämna att busstrafiken är enormt stor och lätt att använda i alla brasilianska städer. Det kommer och går bussar hela tiden och det kostar mestadels 5 kr/person att åka med.

Vi flög via Brasilia igen och landade i Recife kl 00.45. Ett bekymmer uppstod nu. Hur hittar man en taxi som man kan lita på. Detta hade man tänkt på vid flygplatsen. Man förmedlade s.k. "Safe Taxi". Det fungerade ypperligt.

Vid utklareringen, som sker hos tre olika myndigheter, träffade vi en tjänsteman på tullen, som undrade varifrån i Sverige vi kom. Göteborg, svarade vi. Jag har varit i Lund, Malmö, Stockholm, Uppsala...men inte i Göteborg, sade han på flytande skånska. Det visade sig att hans familj hade varit politiska flyktingar under sju år i Sverige. Han var sju år då de kom till Lund ifrån Chile. Vi undrade, varför han var i Recife, om han var från Chile. Han berättade då att familjen var från Brasilien, men att de hade flytt till Chile då det blev problem i Brasilien. När Pinochet tog över makten i Chile, blev de tvungna att ge sig av till Sverige, men alla hade nu återvänt

till Brasilien. Vilka människoöden man träffar på vid de mest oväntade tillfällena.

Nu kommer vi att dra norrut inom några dagar. Två månader i Recife får räcka.

Recife 28 juli 2005

Hälsningar från Ingela och Lars.

Tillverkning av båtdynor
Textila Båtinredningar HB
Tillverkar dynor för
Najad, Northwest & Sweden Yachts.

Gödebergsvägen 2-4. 437 34 Lindome
Tel. 031-991580. textilaboat@telia.com

AVS A. Alfredson
Skattegårde 13
443 38 Lerum

B

FÖRENINGSS-
BREV

SVERIGE PORTO BETALT PORT PAYÉ